

నల్లూరులో 25-5-19 తేదిన జరిగిన

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘము వారి

సభా కార్యక్రమము

హాజరయిన సభ్యులు

- 1. పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు, 2. అయ్యజేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు, 3. జి. అ. కృష్ణ రావుపంతులుగారు, 4. ఎం. వెంకటాద్రి పంతులుగారు, 5. సం. రామచంద్రరావుపంతులుగారు, 6. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, 7. కొం. వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు, 8. పి. చెంచయ్యగారు, 9. చా. సాంబశివరావు పంతులుగారు, 10. రాజాభో. రామకృష్ణంరాజుగారు, 11. మిట్టవొడ్డి రామ కృష్ణరావుగారు, 12. వావిళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారు, 13. తూము లూరి వెంకటశివరామయ్యగారు, 14. బి. జె. ప్రసాదరావు గారు, 15. చు. నువ్విరావుగారు.

గౌ. ఆ కృష్ణరావుగారు గౌరవసాధితంగా నుండునట్లు తీర్మానించడమైనది.

రెండవ రౌండ్ చిత్తుచట్టము.

1. ఈ క్రింద వివరించిన తీర్మానము వారితో పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

"ఇండియన్ పీస్లకోడ్డు, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డుల సవరణ బిల్లు, నాగరిక జేతనలలోని క్రిమినల్ న్యాయవిధాన నూత్రములకు విరుద్ధముగా నున్నందున మిగుల అక్షేపకార్యమును అనవసరమును అని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచు దీనిని ఉపసంహరించుకొనవలె నని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు న్నారు."

2. ఈ సంవత్సర ఆంధ్రరాష్ట్ర సభ పార్లమెంటులో రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చిన చిత్తుచట్టమును ప్రతేజ పెట్టిన పిమ్మటనే జరుపుట యుక్తమని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచు న్నారు.

3. ఈ సంవత్సర రాష్ట్ర సంఘమునకు అధ్యక్షులకు పేర్కొనుటకు అనుబద్ధసంఘములను కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. ఆభిలభారత సభోపసంఘమువారు 1919 జూలై ఆఖరులోగా వారి కార్యకర్తలను నిమిత్తము రూ. 400 లు పంపమని కోరుచు వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. ఆ యుక్తము పంపుటకు తీరమానించడమైనది. ఆసామ్య సాధ్యమైనంతవరకు అనుబద్ధసంఘములనుండి వసూలు చేయుటకు కార్యదర్శుల కధికార మివ్వడమైనది.

5. ఆభిలభారత సభోపసంఘమువారు 1919 మే 1 తేదిన వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. అందులో వ్రాసిన విషయములనుగూర్చి ఆదివారే వన రాష్ట్రములోని రాజకీయ సంఘములకు కార్యదర్శులు వ్రాసియున్నందున ఆభిలభారత సభోపసంఘమువారి యుక్తములోని సంగతులనుచేర్చి మరల ఆ రాజకీయ సంఘములకు ఉద్బోధకరముగ వ్రాయునట్లు తీరమానించడమైనది.

6. జేతనముల సభాంగవిధానమునందును సభాకార్యక్రమములనుగూర్చిన నిబంధనలందును మార్పులను సూచించవలయు నని ఆభిలభారతసంఘమువారు వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. అట్టి సూచనలనుగూర్చి నివేదికయు నిర్ణయముచేయుటకు ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా నేర్పరచడమైనది. ఆ నివేదికయు జూలై ఆఖరులోవల పంపుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. గౌ. ఆ. కృష్ణరావుగారు, కె. నాగేశ్వరరావుగారు, పి. చెంచయ్యగారు, చా. సాంబశివరావుగారు, పి. నాగభూషణముపంతులుగారును.

పి. నాగభూషణము పంతులుగారు సభాసమాజేతనలుగా నుండునట్లు తీరమానించడమైనది.

7. ఆభిలభారత సభోపసంఘమునకు నెన్నుకొనవలసిన సభ్యులను ఏర్పరచుటకు గూర్చిన విషయము రాజోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభలో విచారణియోగములలో చేర్పించవలయునని ఈ సంఘమువారు తీరమానించుచు న్నారు.

8. ఇంగ్లాండునకు జేతనముల సభాపక్షమున ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి కాక్టర్ భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారిని, పి. చెంచయ్యగారిని ప్రతినిధులుగా పేర్కొనవలసి ఆభిలభారత సభోపసంఘమువారిని కోరుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచు న్నారు.

9. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రతేజ రాష్ట్రము నిర్మాణముచేయుటకు గూర్చి ఇంగ్లాండులో యుపసగమించుటకు,

ఆంగ్లేయ మైత్రప్రయత్నములు చేయుటకును, వి. పి. హాథనరావు, పి. పి. ఇ. గారిని, రావుబహద్రుడు బి. ఎన్. కర్మగారిని, దివాన్ బహద్రుడు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని, పట్టాభి సేతారామయ్యగారిని, పి. చెంచయ్యగారిని ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(దస్త్రాతు) ఆమంచర్ల కృష్ణరావు.

అధ్యక్షుడు.

* * * *

నల్లూరులో 25-5-19 తేదిన జరిగిన

స్థాయిసంఘ సభా కార్యక్రమము

హాజరైన సభ్యులు:—1 కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, 2. చో. వెంకటాద్రి పంతులుగారు, 3. పి. చెంచయ్యగారు, 4-5 చా. సాంబశివరావు పంతులుగారు, 6. కొం. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, 7. జి. అ. కృష్ణరావు పంతులుగారు 8. రాజాభో. రామకృష్ణంరాజుగారు, 9. పానకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు, 10. పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు.

ఈ సభకు శ్రీ ఆ. కృష్ణరావు పంతులుగా రంగీస నాధికత్యము వహించునట్లు తీర్మానించడమైనది.

తీర్మానములు.

(1) రెండవ రౌండ్ చిత్తు చట్టమునుగురించి వారితో పంపుటకు తీర్మానించడమైనది. అందులో వ్రాసిన 28-4-19 తేదీగల నెం. 1208-బి. ర యుక్తము చదువడమైనది.

ఈ క్రింద వివరించిన తీరుమానము ప్రభుత్వమువారికి పంపునట్లు తీరమానించడమైనది.

"ఇండియన్ పీస్లకోడ్డు, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డుల సవరణ బిల్లు, నాగరిక జేతనలలోని క్రిమినల్ న్యాయవిధాన నూత్రములకు విరుద్ధముగా నున్నందున మిగుల అక్షేపకార్యమును అనవసరమును అని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచు దీనిని ఉపసంహరించుకొన వలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు న్నారు."

(2) ఆంధ్రమహాసభకు రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చిన చిత్తుచట్టము పార్లమెంటులో ప్రతేజ పెట్టిన పిమ్మటనే జరుపుట యుక్తమని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచు న్నారు.

(దస్త్రాతు) ఆమంచర్ల కృష్ణరావు

అధ్యక్షుడు

సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారి వీడుకొల్పువిందు.

లాహోరు, మే 28:—గతగురువారము లాహోరు నగరములో వంజాబుక్లబ్బు సభ్యులు సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారికి వీడుకొల్పువిందు నిచ్చిరి. 70 మంది వ్యక్తులు విందుకు విచ్చేసిరి. సర్ హెన్రీ రట్టిగను గారధ్యక్షత వహించిరి. సర్ ఎడ్వర్డు మెల్లాగను, మేజరు జనరలు సర్ విలియము జేనాను, మేజరు జనరలు హెన్రీ డిలే, మా. మేనార్డు మా. ఫాగసు, బ్రిగేడియరు జనరలు కార్టరెట్టు, లెఫ్టినెంటు కర్నలు ఫ్రాంకు బాన్సను మాన్సుగు ప్రముఖులు సభవలంకరించిరి. విందు సందర్భమున రెండు ఉపన్యాసములు మాత్రమే జరిగినవి. సర్ హెన్రీగారు ఆవిధికి ఆయురారోగ్యములు కలుగు గాక యని ఆ శిర్వ దించి పి. సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారు ఈ ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. వంజాబుకును, మాఖ్యముగా సామ్రాజ్యమునకును గత ఆరు వత్సరములలోగా సునరించిన సేవకు ఈ క్లబ్బు సభ్యులను, యూరోపియను సంఘమువారు అధికముగా శరిగజించెదరని ప్రధానన్యాయమూర్తులు వాక్కుబ్బిరిగించిన ఆరువత్సరముల నుండియే గాక, గత ఆరువారములలోను విశేష సేవ వలెపిరి. సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారు వీరి ఉపన్యాసములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, ఈ క్లబ్బుయొక్క ప్రాచీనచరిత్రములను నువ్వుచు ఈ నిర్మాణమునందు తనకు గల అభిమానమును తెల్పిరి. వీరు ఈ క్లబ్బుయొక్క ప్రాచీనసభ్యులు. వీరు ఉపన్యాసమును ముగించుచు, గత కొలదివారములలో ఈ జేతనముల పడిన కష్టములను కష్టపడి తనకు సహాయము చేసిన నందులకు ఈ క్రొత్తగండర్గోళ్లములలో చాలమంది హిందువులు చాల రాజభక్తిని తెల్పిరి. గీతానాద్యములతో విందు పూర్తి అయ్యెను.

గోదావరిజిల్లా సంఘము.

గోదావరిజిల్లా సంఘ సంచార కార్యదర్శి శేషులపై నూర్యనారాయణమూర్తి గారు మానేపల్లి గ్రామమునకు 18-వ తేదీని రాజోలునుండి వచ్చి 19-వ తేదీని మానేపల్లి గ్రామమున రయితులసభ ఒకటిగావించి ప్రస్తుతము జిల్లా రయితుల దురదృష్టము గురించియు, నీటితీరువ, రాజోలుతాలూకాకు ప్రత్యేకము తాలూకాబోర్డు జిల్లా మూల్యము గ్రామసంఘముల ఉపయోగములను విపులముగా తెలుపగలదులు ఉపన్యసించిరి. వీరి ఉపన్యాససందర్భమున రాజోలుతాలూకాకు ప్రత్యేకపుతాలూకాబోర్డును గురించి ఈ తాలూకాలోని ప్రతి గ్రామమునుండియు సహజము, తీర్మానములు ఎద్దతైగకుండ బోవలెనియు, అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయములను గౌరవించని యెడల ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని మార్పుటకు లోకము శెన్ను చెల్లించుట మానివేయవలసినదనుమాట అసలర మైనయెడల వచ్చునియు చెప్పియున్నారు. పిమ్మట 20-వ తేదీని వెదపట్లములంక గ్రామమున ఉపన్యసించి యున్నారు. ఈ గ్రామమున రయితులలో కొందరు రాజకీయమునం దిల్లించి గలవారగుటచే ప్రస్తుత రాజకీయము, నెంటు నెట్టిక మెంటు, మొదలగు రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఈ గ్రామమున జిల్లాసంఘమునకు 8 రు సభ్యులు చేరిరి. వీరు 28-వ తేదీనకును ఈ చుట్టు ప్రక్క గ్రామములలో సంచారముచేయుదు రని తెలియుచున్నది. అని జయంతి గురుమూర్తికాశ్రమి గారు వాయిదాచున్నారు.

వంజాబు కలవరములు.

లాహోరు తీర్పులు

లాహోరు, మే 28:— అమృతసారు నగరములోని శేషనలు బ్యాంకి ఆస్తిని తప్పగించిన యద్వాయిలపై న్యాయ మూర్తులు బోన్సు కమిషనువారు తీర్పును జెప్పిరి. 25 వత్సరములు వయస్సుగల సర్ కా రాగారికి 5 వత్సరముల కఠింశి యను. మిహారు దినుగారికి 5 వత్సరములు కఠింశియును, 18 వత్సరములు వయస్సుగల కిల్ పా గారు యువకులగుటచే 15 దెబ్బలును, 25 వత్సరముల ఈడుగల కొంతసింగు గారిచే 5 వత్సరముల కఠింశి ప్రవాసశిక్షయును, 25 వత్సరములు వయస్సుగల కాక్కిరలూలు గారికి 5 వత్సరముల కఠింశి ప్రవాసశిక్షయును, 18 వత్సరముల ఈడుగల మహారాముగారికి రెండు వత్సరముల కఠింశి ప్రవాసశిక్షయును, 15 వత్సరములు ఈడుగల మహారాముగారు యువకులగుటచే 15 దెబ్బల శిక్ష యను విధింపబడెను.

క్రొత్త కమిషనులు.

లాహోరు, మే 24:— (1) ఏ పీఠాలు 15 వ తేదీని బొంబేకు సింగుగృహమున బోచినందుకును, తంతులు (రెంపి నందులకును, అల్లరులు గావించినందులకును 19 గురు ముద్దాయిలను నిదనము విచారింపగ మిగిలినవారులు నైవామలారు అల్లరులలో జోక్యము కలుగజేసికొనిన 7 ముద్దాయిలును, (2) ప్రభుత్వమువారిపై యుద్ధము, అల్లరిచేసి, హత్యలుమున్నగు దారుణకార్యములు వలీనాబాసనవద్ద ఏపీఠాలు 2-వ తేదీని చేసినందులకు 24 గురు ముద్దాయిలను విచారించుటకును మే 22-వ తేదీ కమిషనులు ప్రారంభమయ్యెను.

హరికృష్ణలాలుగారి తరపున వాదించుటకు న్యాయవాదులు ఎవరును వచ్చుటకు వీలులేదని వంజాబు మైనికాధికారులు ప్రకటించినందుల కాక్షేపించుచును, హరికృష్ణలాలుగారి కేసు విచారణగాకుండ అపవలసినదనికోరుచు మా. పండిత మోతీలాలు నెహరుగారు బాధిసార్యభోమునకును, ప్రధానమంత్రికిని, హిందూజేత రాజ్యాంగమంత్రికిని, సింహా ప్రభువునకును, తండ్రివార్తల సంపిరి. పీపీకొంసిలో ఈ విషయమును ఉపసాదించవలసినదని, బాలో, రోజర్సు, నివీలి సొలిసిటర్లకు తెలియజేసిరి.

మార్షలు లాకమిషను వారు గుజరాతి అల్లరుల సప్లి మెంటరీకేసులో తీర్పు చెప్పిరి. హరిపోయిన త్రిలోకానాథ, నిరంజనదాసుగార్లకు 121 వ శిక్షను క్రింద ఆ జన్మాంత ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను.

లాహోరు, మే 24:— 30 మంది ముద్దాయిలు గల యాహరుకానాకేసు తీర్పుచెప్పబడును. 7 గురు ముద్దాయిలు విడుదల చేయబడిరి. ఆరుగురు మరణశిక్ష విధింపబడెను. 17గురుకు ఆజన్మాంత ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను.

శ్రీమద్విశ్వనాథాచార్యులు.

వైమానికయానము

బ్రిటిషు వైమానికుల కిబురే తెలియజేయుట.

లండన్, మే 20:—(ఉదయము 2-30 గంటలు) హాకరుగారు సమాధ్రమణిలో పడిరిని ప్రకటించుటచేత వార్త నమ్మి దగ్గిరి కాదని క్యాపిటల్ పుట వాయువాత్మాసంఘమువారు వైమానిక మంత్రికర్మమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ విషయమును గురించి ఎంకను దర్బారు జరుగుచున్నది.

ఉదయము 5-5 గంటలు:— హాకరు, గ్రీవుగార్లు సం గతి ఏమియు తెలియజేయలేదు. చాల విచారకరముగను అతరుల గనుచున్నది. హాకరుగారి సంకతి ఏమియునో తెలిసికొనుటకు నిర్ణాయముండి వాయువాత్మ తెన్నియో పంపబడినది. కాని యధార్థమువారు ఈమియు తెలియరాదాయెను. వైమానికమంత్రికము వారిని సార్వభౌమును కనుగొనెను. కాని వా రెట్టి ప్రత్యుత్తరము నీయజాలరైరి. ఇంటికి తనభర్త వచ్చునను సంతోషముతో గృహమునంతను హాకరు సతి గారు అలంకరించి వేదింపండిరి. కాని భర్త రాక తెలియనందున ఆమె ఆకాభంగము నొందినది.

ఆలిఖాగూకర్తో వెదకుట.

సాయంకాలము, 4-40:—నాకావర్తమువారు హాకరు గ్రీవుగార్లను బాగ్రతిక వెదకవలయునని ఆజ్ఞాపించిరి. డెప్ట్రీ యరులు విమానములు వెదకుచున్నది. కృత్యమునకు లక్ష్యవైట్టక మంత్రికర్మమువారు బ్రహ్మప్రయత్నిములను గావించుచున్నారు.

వార్త మెంటులో చర్చ

లండన్, మే 20:—దొరతనమువారు హాకరుగారికి త గిన సహాయ మొనర్పలేదని కామన్సుధలో నిన్నటిదినము వర, జి. ఇలియట్టుగారు నడిచిరి.

ఇట్టి మహనీయుని విషయమై దొరతనమువారు ఉదా సీనత కపించుటవలన జేకమున కెంతయు ఆర్థకము వాటిల్ల గలదు. ప్రజలూరకయుండదు. దొరతనమువారివ్యవస్థ తీవ్ర ముగ ఖండించెదరు.

దొరతనమువారు దీని తుత్తరవాదులు కారని ప్రాకటము గారు నడిచిరి. ఈసంగతిని దొరతనమువారికి తెలియజేసెద మనిరి. హాకరుగారికి సహాయముచేయవలయుననిరి కల్పలు తెడిజిఉడ్ బెన్ గారడిగిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తర మొసగబడలేదు.

విరిఘటిరమున కట్టుదిట్టములు

లండన్, మే 20:—(సాయం 5-40) హాకరుగారు పయనమునకు పూర్వమే నిర్ణాయ తీరమున డెప్ట్రీయరులు, మరికొన్ని చిన్న నౌకలును హాకరుగారి సంక్షణ్ణాధ మున బిగ్గిరి చాక్లరు మ్యాకెక్ మిరాగారు కామన్సుధలో జె.

ఎం. కె. వర్మిగాటికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. వైమానికుడు ప యనకుయ్యెను తెలిసిన వెంటనే కలయు కట్టుదిట్టములు చేయ బడినవి. విస్తారములోనున్న నౌక లన్నియు సముద్రమునకు బోవలయు ననియు హాకరుగారి కసాయము వాటిల్లకుండగ ఏర్పాటుచేయవలయుననియు ఆజ్ఞాపించబడినది. ఈ నౌకలన్ని యు వీరిని వెదకవారంభించినవి. ఇంకను అన్వేషణమర్థముననే యున్నవి.

నేటిపూర్వము 3-40 గంటలవరకు హాకరుగారి సంకతి ఏమియు తెలియలేదని జనరలు కీలీగారు నడిచిరి.

ఇంకను ఏమియు తెలియలేదు.

లండన్, మే 21:—(ఉదయ 1 - 25 గం) సమాధ్ర మలయందు వెదకుచున్న విమానములుగాని, నౌకలు, డెప్ట్రీ యరులుగాని హాకరుగారిని గురించి తెలుపలేదు. పొగమంచు వాడే పని అంతయు అటంకపడుచున్నది.

దొరతనమువారు బాధ్యతను వహించకుండుట.

ఆట్లాంటిక్ వైమానికప్రయాణములు కేవలము ప్రజలై పూనుకొనిరినియు దొరతనమువారి బాధ్యత ఎంతమాత్రము లేదనియు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. కాని కలయునహ యము చేయుటకు తగిన సదుపాయములకు జేసెద మనియు ప్రభుత్వమువారు రభయ మొనగిరి. చేయవలసిన సాయమునంతను జేసితిమనియు హాకరుగారు కనిపించుట దుర్లభమనియు ప్రక టించిరి.

వైమానికప్రయాణములను కొంతవరకు ఆపుజేయుట.

ఉదయము 4-40:— కరిఫీకులు ఆపాయకరముగ నుండుటచే ఆట్లాంటిక్ మార్గమున వైమానికప్రయాణములను తరుచు లేకుండగ జేసెదరానిని కామన్సుధలో సర్ జార్జి ఇలియట్టుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఈ విషయమునుగురించి అతిశీఘ్ర యోచించుచున్నారని జనరలు కీలీగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ప్రజలు వైమా నకప్రయాణములను జేయగూడదని నిషేధించుట దొరతనము వారికి నీతిగాదనిరి. చాత్రి చాలసేపువరకు హాకరుగారి సం గతి ఏమైన తెలియనేమాయని ఎదురుమాచుచుంటి మనియు ఏమియు తెలియలేదనియు కామన్సుధలో కీలీగారునడిచిరి. వాయువాత్మాకర్మ తని నౌకకటి ఈ హాకరుగారిని ఒకవేళ కొంపోయియుండును కీలీ గారనిరి. పత్రికల వాచావరణము అయినను పత్రికాకాయ అన్వేషించుచునే యున్నవి.

మధ్యాని యభిప్రాయము.

నెంటు బాన్సు, మే 21:—కృత్యము పూర్తింప మైన వెంటనే ఈయనవిమానము కూలిపోయియుండవచ్చును. మంచు విస్తారముగనుండుటచే యంత్రము చెడిపోయియుండ వచ్చును. ఇట్టిచిట్టనే ఆమెరికనులుగూడ అనుభవించిరి.

ఆమెరికను వైమానికులు.

న్యూయార్క్, మే 19:—ఎన్. సి. 8 పొంటా డెల్టా దాడు తరముగ 7వై శృంగారముననున్నది. న్యూయార్క్ ఉద యము 4-5 గం ఎన్. సి. 8 పొంటా డెల్టాదాలో కృతేకం చినది. సిబ్బంది కుర్రతీతముగనే యున్నది. విమానపురక్కణ భ్వంసమైనది. ఆట్లాంటికును దాటిపోయినది.

లండన్, మే 20:— (సాయం 5-45గం) ఎన్. సి సాయంకాలము 3-22 గంటలకు పొంటా డెల్టాదాలో పృవ కించినది.

హాకరు గ్రీవుగార్లు చనిపోయినవారి కీయవలసిన బహు మతిని వారి కుటుంబ కీయగడును. ముందు జరుగు వైమానికప్ర యాణమునకుగూడ ఇంకొక 10 వేల ఖరీదుగడును.

లండన్, మే 20:—ఎన్. సి. 4 విమానము హాగ్లా నుండి వెదలినది.

లండన్, మే 20:— లంకావయిలవారు డెప్ట్రీమైరు వారిని 10 అటలయందు ఓడించిరి.

పొగయోడ మునుగుట.

ప్రాజమాన, మే 20:—బాల్విమారునండి బయలుదే రిన పొగయోడ 'లేవన్స్ట్యాసిడు' గోలెంబర్లదగ్గర మందుగని కగిలి అయిదు నిమిషములలో మునిగిపోయెను. ఈ నౌకలో నున్న 87 గురును కుర్రతీతముగ నున్నారు.

వాతావరణ సీతి

1919 సం॥ మే నెల 27-వ తేదీ మంగళవారము.

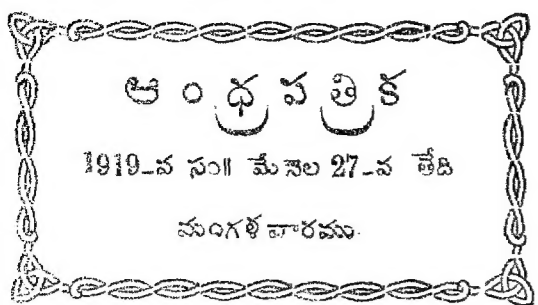
జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మే 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	మే 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	మే 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	మే 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	మే 24 గంటలలో అవస్థగోచరము
	కెల్	కెల్	కెల్	మిల్లిమీ 1 నుండి వర్షము	సె. ఫేర్ 1 నుండి గాఢము
గోవాల్పూరు	91.5	82.7	...	2.58	2.57
విశాఖపట్టణము	92.4	84.4	...	0.51	2.68
కాకినాడ	93.4	81.2	...	0.16	1.80
బందరు	96.1	79.7	...	5.78	1.82
గుంటూరు	100.0	82.8	...	4.90	1.57
తెల్లూరు	102.2	81.6	...	2.45	0.90
మద్రాసు	97.5	82.5	...	0.08	1.47
హైదరాబాదు	104.1	79.2	...	1.24	1.65
అనంతపురము	102.4	74.0	0.40	3.05	2.18
బళ్లారి	101.1	76.5	0.02	2.09	2.47
కర్నూలు	103.2	81.0	...	1.02	1.41
కడప	102.8	80.8	...	0.24	1.88
బెంగుళూరు	85.1	66.6	1.26	7.86	4.74
తెల్లూరు	94.4	77.0	...	1.67	3.27
శేలము	88.8	78.2	...	7.58	6.22
కోయంబూర్	89.9	78.4	...	3.48	8.56

వాయుభారము ద్వీపకల్పము వైపున కొద్దిగను బం గా భాగము చుట్టును మిక్కిలుగను కనిగిరి. ద్వీపకల్పమునందు వాయువు పశ్చిమదిక్కుగను, తూర్పుతీరమున వైరుగలిమాల గు నీచుచున్నది. వాయువు మందగించి స్తంభించియున్నది. కిలోవల్ట్లీతి మొత్తముమీద తగ్గుచున్నది. కడలూరు, నాగపట్టణ, మన్నురు ద్వీపకల్పమునందలి పొంగింకములలో కిలో వల్ట్లీతి మామూలుకన్నను తగ్గియున్నది. కిలోవల్ట్లీతి కటిక న్నను రాత్రిలందు తక్కువగానున్నది. పశ్చిమాంధ్రకేరళ, దక్కను, నీలగిరి కొండలలో ఆర్ధ్రత హెచ్చుచు, ఇతరచోట్ల తగ్గుచున్నది. పశ్చిమతీరమున కప్ప ఇతరచోట్ల నేడు మేఘ ము లంకగాలేవు. రత్నగిరికి తూర్పుననున్న ప్రదేశములలో వర్షము సామాన్యముగాను, కొన్నిచోట్ల హెచ్చుగను కురియు చున్నది. బెంగుళూరునందు 1.26 అంగుళములు, తిరువాన్కూ రునం 1 అంగుళము, కార్వాయనందు 0.95 అంగుళము, కొట్ల కెకాలునందు 0.94 అంగుళము, మధురయందు 0.90 అంగ ళము వాన కురిసినది.

దక్షిణమున వర్షము తగ్గుచుచునటు కనబడుచున్నది.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్లు.

ఆక్టింగు వాతావరణకాశ్రుజ్ఞుడు.

కందుకూరి వీరేశలింగము పంతుల నిర్వాణము

ఆంధ్ర ప్రభుత్వములను వర్తమాన యుగ
మునం దగ్గగణ్యులుగ బరిగణింపబడిన వీరేశ
లింగము పంతులుగారి జీవితచరిత్రము పూర్వపుల
కాదర్శనచరిత్రముగ నుండగలదు. జీవన సంరం
భమునందు విజయమునకు పూనికయును కరి
శుద్ధాంతరంగమును నాత్మవిశ్వాసమును నిశ్చయ
భక్తియును సాధనంబు లైనటులు భౌతికవిధ
పంబులు సాధనంబులు గావని పంతులుగారి జీవి
తము బోధించుచున్నది. త్రికరణశుద్ధిగ - మనో
వాక్యాకర్మలను - వారు నమ్మినదానిని జేయ
గలిగిన ఘనజ్ఞాన జీవితపరమార్థమును తప్పకను
సాధింపగలరు. మహాత్ముల మాటలు కనులు
భావములు లాభాలాభములను సమయాసమయ
ములను ననుసరించి వేర్వేరు గాకను ధర్మకలిష్ట
యందు మేలిగింపును బొందును. ఆపత్పరంపరలు
పెంబడించిన నిందలకుపాలైనను బహిష్కారము
గలిగినను మిత్రబంధువియోగమునంపాప్రయోగము
నమ్మినదానిని నిర్వహించుట మహా పురుష
లక్షణము. పంతులుగారు ప్రచురించిన స్వీయ
చరిత్రము వారు వడినకష్టములను వ్యక్తముచేయు
చున్నది. వారు ప్రచురించిన 800 పుటల స్వీయ
చరిత్రయే వారి యాత్మకథయును స్థాపించుటకు
జాలియొన్నది. కాని పంతులుగారి ధీరత్వమును
బోధించుటకు వారి జీవితముంతయును నొక మహా
గ్రంథముగనున్నది. వీరేశలింగముగారు సుప్రసిద్ధ
మైన కందుకూరివారి పండితులందు రాజమహేంద్ర
వరనగరమునందు గల స్వగృహమునందు కీలక
సంవత్సర మైత్రశుద్ధ త్రయోదశీ భానువాసరము
నాడు (1848 సం॥ ఏప్రిలు 16-వ తేది) జన్మిం
చిరి. వారికి 72 నిండి 73 వ ఏడు జరుగుచున్నది.
వీరు నేటికడయు 43 గంటలకు ఎక్కువనందు
విషజ్వర వీడితిని కాలధర్మము నొందిరి.
ఈకాలమును వీరేశలింగముగారి రీతిని వినియో
గించినదియును నాంధ్రప్రదేశ్చానుభవమూలము
నను స్వీయచరిత్ర రూపమునను లోకమునకు దెలిసి
యున్నది. వీరేశలింగము గారాంధ్రజాతీయ ప్రబో
ధకులందగ్గగణ్యులని ఈ డెబ్బదియేడవయేటను
నాంధ్రదేశమునందు జరిగినచరిత్రనము రుజువు
చేయుచున్నది.

ఆంధ్ర జాతీయ ప్రబోధకుడు.

రాజారామ మోహనుడు భారతజాతీయ
భావనిర్మాత యని ప్రఖ్యాతిపొందిన విధమున
వీరేశలింగము పంతులు గారాంధ్రలోకప్రబోధ
కుడని ప్రసిద్ధిని గాంచెను. తన తరణమే లోక
తరణమునకు సాధనము. ప్రజలకు వారివారి లోక
మునకు సంస్కరించుకొనుటవలననే ముప్పై ధా
సాధ్యముగనున్నది. పంతులుగారు ప్రభుత్వమున
సంఘమున నావరించినదురాచారపీఠాచమును దొల
గించుటకై వారి యావచ్చుకొని వినియోగించి
ప్రజలయందు నూతన భావములను వికసించజేసి
నూతనజాతీయధర్మనిర్మాణాచరణమునుగడించెను.
దుర్బీతిని దురాచారములను నిందించుట ఖండిం

చుచు బహిష్కరించు పంతులుగారు వ్రాసిన
ప్రహసనములు ప్రజల జ్ఞాననేత్రమును తెరచినవి.
ఈ జ్ఞాననేత్రోన్మిలనమే ఆంధ్రుల శత్రుభిక్షాన
మునకు మూలబీజము.

సంఘ మతసంస్కరణము

రెండవమాడు తరములకు బూర్వము సంఘ
దౌర్జన్యమువలన వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు గలి
గిన మహాకష్టములను వర్తమానతరమునా రూ
పింపనేరరు. పూర్వాచారములను నతిక్రమించిన
వారలకు నిలువనీడలేకుండెను నివసించుటకుగృహ
ముత్రాగుటకు నీతి కనికరచారములు దొరకుట
దుర్లభముగ నుండెను. వితంతు వివాహములను
జేసికొనినవారును వివాహములకు జేయూత నొన
గినవారును వడినపొట్లను స్వీయచరిత్రము పరమ
సంతాపము గలుగు పట్టున వర్ణించుచున్నది.
అనాథలైన వితంతువుల నుద్ధరించుటకై పంతులు
గారు చేసిన వితంతువాహన ప్రయత్నము
లాంఛనేతమునకు భరతఖండమునం దంతటను
పేరు ప్రతిష్ఠలను గడించినవి. వంగదేశమునకు
విద్యాపాగుడు చేసిన మహాపాతకారము
నాంధ్రదేశమునకు పంతులుగారు చేసిరి. పంతులు
గారు వితంతువాహనములను జేయుటయందవలం
బించిన మార్గములు ఖండనమునకు బాల్తము
లైనను సంస్కరణము కార్యరూపమును వహిం
చుటకు పంతులుగారి గత్యంతరము లేకపోయిన
దని వితంతువాహనచరిత్రము వెల్లడి చేయు
చున్నది. అన్నికష్టములను సహించి ఆంధ్రదేశము
నందు వితంతువాహనములను వ్యాపింపజేసిన
వీరేశలింగముగారి ధీర్యస్థయిర్వములు సంస్తవ
నీయములు.

పంతులుగారి దైవభక్తి

వీరేశలింగము పంతులు గారు దైవభక్తితత్పరు
లని వారిజీవితచరిత్రము విశదము చేయుచున్నది.
స్వీయచరిత్ర పీఠికయందు

“చరిత్రమున వ్రాయఁ బూర్వకమున నాయంత
రంగమునం దిట్టి నీవోక్షేతము లేవియుఁ జొరవండునుగాక !
ఓ భక్తవరదా ! ఆత్మజ్ఞానమున నాయనన్నుండి దూరము
చేయుమా. నాస్వాదయునును సదా సత్యమును వినయమును
సెలకొల్పుము. భవభీతికర్మమై పరమార్థావికారో దష్టఁ
బ్రసిద్ధియు నే నేవనిని జేయవండునట్లు నాచిత్తమును
కాసింపుము.....”

పంతులు గారు వ్రాసిన భక్తిపూరితంబు
లయిన వినయోక్తులు వారి సహజప్రకృతిని దెలు
పు చున్నవి. పంతులుగారు వీరేశ్వరోపాసక
వదమైన బ్రహ్మసమాజమునందు జేరి బ్రహ్మ
మతాభ్యుదయమునకై విశేషము పాటుచుడిరి.
అనుష్ఠానిక బ్రహ్మ సమాజ కులై
జండెమును దీసివేసి బ్రాహ్మజేతరులతో నిరభ్యంత
తరముగ భుజించి సకలమతములకును మూలా
ధార మైన మానవసౌభ్రాతృత్వమును కార్యరూప
మున బోధించిరి. దేవదేశముల కనురూప మైన
ప్రవర్తనము లోకమునందు సామాన్యముగ నగో
చరమైయుండును. పంతులుగారు సంఘసంస్కరణ
మతసంస్కరణాదివిషయములందు వారు చేసిన
యువదేశముల నాచరణమునందుంచి ప్రజలసన్నాన
కారవములకుబాత్తులైరి

గ్రంథరచన, పత్రికానిర్వహణము.

ఆంధ్రభాషయందు దసామాన్యమైన పాండి
త్యము గల పంతులుగారు రయిదారుతరగతులందు
జనువునపుడే గ్రంథరచనకుబానుకొనిసామాన్య
పద్ధతిని శత్రుకములను ప్రబంధములను రచించిరి.
పంతులుగారు పంపిధములై సగ్రంథములను వ్రాసి
ప్రజాప్రబోధమును జేయగలిగిరి. పంతులుగారు
వారి 26 వ యేటను వివేకవర్ధనిపత్రికను బ్రచురిం
చుట కుత్సాహించి చిరకాలమా పత్రికను సమ

ర్థతో నిర్వహించి దుర్జనుల కంకుశముగ జేసెను.
చింతామణియును మావపత్రికను చిరకాలము
బాగుగ నడిపి భావానేవనుజేసిరి. పంతులు గారు
రచించిన కావ్యములను నాటకములను శాస్త్ర
గ్రంథములను కథలను కావ్యములను జూచినపుడు
వారి పూనిక సామర్థ్యము తెలియుచున్నవి. వారు
వ్రాసిన గ్రంథములు పదిసంపుటములుగ
రింపబడినవి. పంతులుగారి కైలి భావములు పరి
హసము ఖండన మండనములు ప్రజలయందు
గ్రంథవితనమునం దుత్సాహమును గలిగించినవి.
పంతులుగారు గద్వరనకు నవలలకు నిర్మాత
యైన నిర్భయముగ జెప్పవచ్చును. గాజశేఖర
చరిత్రము నవలలందు మొదటినవలగ బరిగణింప
బడుచున్నది. పంతులుగారు ప్రచురించిన యాం
ధ్రకవుల చరిత్రము వారి విమర్శనాసామర్థ్యమును
నిర్వాణకౌశలమును వ్యక్తము చేయుచున్నది.
చెన్నపురికి ఈ మందువేసవియందు కవులచరి
త్రము రెండవసంపుటమును బ్రచురించుటకై వచ్చి
యుండిరి. అందునము ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయ
మునకు బోయి గ్రంథపరిశోధనమును జేయుచు
కృష్ణదేవరాయల చరిత్రమును కొంతవరకు ముగిం
చిరి. నాలుగైదు దినములకు బూర్వమే ఇపు
డాంధ్రభాషమును గలవరవరచుచున్న ఓరుగల్లు
బంటిమిట్ట వివాదములను గూర్చి ఆంధ్రపత్రికా
సంపత్రికాది సంఘము వ్రాసిన వారి వ్యాసము
పంతులువారి కార్యదీక్షకు నిదర్శనముగ నున్నది.
డెబ్బది మూడవయేటను సహజ దుర్బలమున
మందువేసవిని విషజ్వరబాధ ననుభవించుచు వ్రా
సిన ఓరుగల్లువివాదవ్యాసము పంతులుగారి మనో
దార్ధ్యమును వట్టుదలను సాండిత్యమును విమర్శనా
కౌశలమును వెల్లడిచేయుచున్నది.

దానధర్మములు

మానమున కేబదిరూక్యముల వేతనముగల
యూపాధ్యాయ వృత్తియందుండియును వారుచేసిన
మహాత్కార్యములు దానధర్మములు శ్రీమంతులకు
మహాపదేశమును జేయుచున్నవి. పంతులుగారు
వ్రాసిన హితకాండీ సమాజ దానశాసనమునందు
41,500రూక్యముల విలువగల యాస్తిని దానము
చేసినటులు తెలియుచున్నది. పురమందిరము, సం
స్కరణమందిరము, బ్రాహ్మమందిరము, సాతశాల
మందిరము, ఆనందాశ్రమము, గ్రంథభాండా
గారము, రోక్తముచేర్చి పంతులుగారు దానము
చేసిరి. పంతులుగారు భోగములను త్యజించి మిత
వ్యయమును బూని ఈ ద్రవ్యమును నిలువజేసి
దానమును జేయగలిగెను. ఇవిధమున ధర్మకురు
లకు పంతులుగారు మంచి మార్గమును జూపిరి.

సత్యాగ్రహ

వీరేశలింగముపంతులుగారుసత్యభావ నిర్వహ
ణమునకై పడినకష్టములువారి సత్యాగ్రహశీలము
ను బ్రకటించుచున్నది. ప్రజలధికార నిరంకుశత్వ
మునకు పాలగుచుండిరి. సంఘము దురాచారము
లతో నిండియుండెను. మతము మూఢవిశ్వాస
ముల కాలవాలమైయుండెను. ప్రజలువిద్యాగం
ధము లేకనుండిరి. అట్టి సమయమునందు దేశా
రిష్టములను నుహూలముచేసి దేశోద్ధరణమును
జేయుటకై నిందలను దౌర్జన్యమును బహిష్కారము
లను కష్టములను సహించి తనవిద్యను వివేకమును
సంపదలను సమర్పించిన రావుబహదరు వీరేశలిం
గము పంతులుగారి సచ్చరిత్ర మోంధ్ర జ్యోతిర్మం
డలనమునందు మహాజ్యోతియై ప్రకాశించగలదు.

కొండను త్రవ్వట.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయమునా లేదో తెలియక ప్రజలంతవరకును వ్యాకులచిల్లలై యున్నారు. కాని, మాంటుఫర్డు విధాన గ్రంథకర్తలలో నొకరగు, ఫలముఫర్డు ప్రభువు గారు ఇండియా ప్రభుత్వాధ్యక్షులుగ నున్నంత వరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విధానపు సూచనల కెంతమాత్రము వెనుకకు బోరను నమ్మకము మాత్రమువ్యాపించియుండెను. రాజకీయవిధి గారు సంస్కరణవిముఖులగు సివిలుసర్విసువారికి చేయూత నొసగుచు, సామాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలో నొసగిన యుక్తవాసము, ఆనమ్మకమును కొంతవడి తగ్గించెను. సంస్కరణ సంఘముల సూచనలపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంపిన, సంకుచితాభిప్రాయములు, జేకేముం దధిక మగు నాశాఖంగము కలిగించెను. రాజ్యాంగసంస్కరణములపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాసిన యభిప్రాయసంగ్రహమును నిన్నటి తంత్రీవార్తలలో బ్రచురించి యుంటిమి. దానిని జూచిన, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తుదకు మాంటుఫర్డు సంస్కరణములను సయితము సంకుచితకరుణ బూని రని గ్రహించవచ్చును. లీడరుప్రతికకు ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము ముందెరుల లభించెనో తెలియదుగాని, 24వ తేదీ ప్రతికయందు ప్రకటనమందలి ముఖ్యవిషయములు పొందుపరచబడెను. ప్రభుత్వమువారు, తాము 24వ తేదీయందెట్టి గ్రంథమును ప్రచురింప లేదనియు, లీడరు ప్రతిక కీ గ్రంథముల చిక్కెనో తమకు తెలియదనియు, ప్రకటించిరి.

ఈ వివాదములో మా కేపురు ప్రస్తుతము నిమిత్తము లేదు. కాని మాకు నేడనివప్రభుత్వ ప్రకటనము జూచిన లీడరుప్రతిక సరియగు ప్రతిని సంపాదించిన దని, ఎంచవచ్చును. మాంటుఫర్డు విధానము దేశములో నేపత్తుమునాని సంతృప్తి కరుణ లేదనుట తేటతెల్లము. మితవాదులును జాతీయవాదులును, లీడరును మార్పు లవసరమని వెలిబుచ్చిరి. కాని, మార్పులున్నను లేకున్నను మాంటుఫర్డు విధానముతోనైనను సంతృప్తి జిందక పోవుచో, అంతమాత్రమయినను చేజ్జీవను భయముతో, మితవాదులు దాని నంగీకరించెదమని తెలిపిరి. ఎవరెటుల దలచినను, ప్రజాశయములను అసంధిగముగ వెల్లడించుటయే నాయకులకర్తవ్యముగాని అన్యథా వర్తించుట నప్రదాయకమని విశ్వసించిన జాతీయవాదులు ప్రజల కోర్కె తెచ్చియో స్పష్టముగ వ్యక్తీకరించిరి. మితవాదులయినను, సంస్కరణములు మాంటుఫర్డు విధానమున కెంతమాత్రము తగ్గిపోగూడదని వట్టుదల గనుబుజిచిరి. ఇట్టి స్థితిలో, మాంటుఫర్డు విధానమును సయితము ప్రకుంగజేసి, ఇండియా ప్రభుత్వసూచనలు సంస్కరణములను ప్రయోజనరహితము గావింతుట శోచనీయము. సర్ శంకరరావాయరుగారి తరుణమునగూడ భిన్నాభిప్రాయమును వ్రాసి, ప్రజాశయములను సమర్థించినందులకు, వారు దేశీయుల కృతజ్ఞత కధికముగను త్రులగుచున్నారు.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో విశేష భాగము ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి పనికిరాదని స్పష్టపరచెనని ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. వీరియభిప్రాయమును ఖండించుచు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతిని సమర్థించిరి. ఇందు, ప్రజలు సంతసించదగిన కారణ మెద్దియు లేదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతి, మాంటుఫర్డువిధానములో నొక ముగణముగాదు. ప్రజలకు సంపూర్ణాధికారమిచ్చుటకు అధికారు లంగీకరింపవలెను, గ్రెడ్డిలో మెల్ల యనునటుల కొంచె మధికారము నయినను ప్రజల హక్కులను చేసెడి ద్వంద్వప్రభుత్వ మయినను కొంతవడి మేలే యని ప్రజలు సమాధానము జేసి కొనిరి. అంతయు గాని, ద్వంద్వప్రభుత్వము మూలమున, మాంటుఫర్డు విధానము నెవరును ప్రేమించుటలేదు. ఏవిధానమునకయినను శోధన యొక్కతే గలదు. ప్రజలకెంతవర కిది స్వపరిపాలనాధికార మొసగుచున్నదని, ప్రజలు పరీక్షింతురు. సంస్కరణవిధానములో నుద్భవభాగముగ ద్వంద్వ ప్రభుత్వ భాగమును మాత్రముంచి, స్వపరిపాలనాధికార మొసగుభాగమును తీసివేచిన, మిగులునది స్వపరిపాలనాభాసమే. ఇండియా ప్రభుత్వసూచనలు సంస్కరణముల విట్టి స్థితికి దెచ్చుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమందలి భారతీయసభ్యుడును, బాంజాయి ప్రభుత్వమందలి భారతీయసభ్యుడును, తమభిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించుట మాత్రము, మేలగుచున్నది మద్రాసు ప్రభుత్వమందలి భారతీయసభ్యుడు మాత్ర మెట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల కైనను, వల్లె యనుచున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలలో, మాంటుఫర్డు విధానపు బాహ్యరూప ముంచబడెను. కాని, జీవిత తగ్గింపబడెను. మంత్రులసభ మీ సూచనల ప్రకారము హాస్యాస్పద మగుచున్నది. ఆత్మగౌరవము గలవారెవరును మంత్రులవని నిట్టి పరిస్థితులలో నంగీకరింపజాలరు. వీరి వేతనము గాని హోదా గాని కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వసభ్యుల వేతనముతోగాని, హోదాతోగాని సరిసమాన ముగ నుండదు. గవర్నరు గారు మంత్రుల వేతనమును నిర్ధారణ జేయుదురట. ఇందు విషయమై, గానున్న మంత్రులలో గవర్నరుగారు మున్ముందు యోచింతురట. మంత్రులు, గవర్నరుగారి యాజ్ఞల ననుసరించి వర్తించవలెను. అటుల మంత్రుల వర్తించక బోయినచో, గవర్నరు గారు వారిని రాజీనామా నియవలెనని బలవంత పెట్టవచ్చును. తక్షణమే క్రొత్తమంత్రుల లభింపని యెడల, ప్రజాయత్రశాఖా పరిపాలనమును గవర్నరుగారే గైకొనవచ్చును. తగినమంత్రు ఆరు మాసములలోపున లభింపనియెడల, గవర్నరు సభవారి కాభాగమును వశము జేయవలయునని ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని గోరవచ్చును. ఇందునుబట్టి మంత్రుల, తన స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ గోల్పోవవలసి వచ్చును ఇంతటితో మంత్రులస్థితి ముగియదు. గవర్నరుగారి రెటుల నిర్ణయించినను, మంత్రులలో బడవలసి యుండుటయే గాక, యిందులకు శాసననిర్మాణసభకు గూడ బాధ్యత వహించవలెను.

శాసననిర్మాణసభవారు మంత్రులకార్యమును నిరసించుచో, తనయుద్వోగమునకు రాజీనామా నొసగెనుని మంత్రుని గవర్నరుగారు బలవంతపెట్టవచ్చును. ఇందుకు మంత్రుల సమ్మతించనియెడల, గవర్నరుగారు మంత్రుని ఉద్వోగప్రస్తుతి గావించవచ్చును. ఏమనుజాడయినను, యిరువురు యజమానులను కొలువజాలడిని, బైబిలువాక్య మొకటిగలదు. మంత్రులు ప్రజలకయినను బాధ్యతవహించవలెను. తేక గవర్నరునకయినను బాధ్యత వహించవలెను. ఇరువురుకును బాధ్యతవహించుట ఎవరికిని సాధ్యపడదు. మంత్రులవేతనమా, ఆకర్షవంతముగ నుండదు. హోదాజూచిన, నది ఎప్పుటికప్పుడు నిలుకడ లేచిదిగ నుండును. అట్టిలేక, మంత్రునియూ మరకమువలన, ప్రజలకుగాని మంత్రులకుగాని యిను మంత్రులను లాభముండదు. గవర్నరుగారి నిరంకు శాధికార మిచ్చుటిగ్న నికముందలి శయించును. శాసననిర్మాణసభకు, గవర్నరుగారి రిప్పటివలెనే

బాధ్యతవహించవలెను. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వపు అంకుశము వీరిపై నికమీద మునుపటి వలెనుండదుగాన, గవర్నరుగారి నిరంకుశత్వ మింకను నతిశయించును. స్వపరిపాలనామూలమూత్రములలో శాసననిర్మాణసభకు కార్యనిర్వాహక సభ బాధ్యతవహించుట నొకటిగ పరగణించబడుచున్నది. ఆసూత్రమున కీ సూచనలలో, భంగము కలుగుచున్నది.

స్వపరిపాలనమునకు శోశాధికారము మూలాభారమై యున్నది. శాసన నిర్మాణ సభవారి బట్టెలు తీర్చిన ము లిప్పటివలెనే గవర్నరు సభవారిని గాని, మంత్రులగాని బద్దల గావించవు. ఇక స్వపరిపాలనాధికారము, ప్రజలకెక్కడ గలదో తెలియదు. స్వాతంత్ర్య శాఖలయందే గాక, ప్రజాయత్రశాఖల దయనన, ప్రజలకు శోశాధికార ముండనేరదు. వంజాయి, బీహారు, మధ్యపరగణాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములకు పేరునకు గవర్నరులున్నను, వీరి సివిలు సర్విసు యుద్వోగులనుండియే గైకొనబడుదురు. రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభలలో, భారతీయ సభ్యులును తదితరులును సరిసమానముగ నుండుటకు బహుళ, ఒక్కరు మాత్రమే హైందవసభ్యులుండురు. సివిలు సర్విసు యుద్వోగీయులకు మాత్రము తగిన యభయ మొసగబడినది. మాంటుఫర్డు విధానము నింకను సంకుచిత పరచెడి ప్రభుత్వ సూచనలను, మాంటుఫర్డు గారింగీకరించెదరా? సంస్కరణపు బిల్లు ఏమావము దాల్చుచు? ఇట్టి ప్రశ్నలు భారతీయుల మానసములను వ్యాకులకరుచుక మానవు. కాని, సర్ శంకరరావాయరుగారి భిన్నాభిప్రాయము జూచి యెనను, పార్లమెంటు సభవారు దేశావసరముల గుర్తెరుగుట భావ్యము. హిందూజేతమునకును, ఆంగ్లజేతమునకును దృఢానుబంధమును సమమార్పవలసిన తరుణ మే తెంచెదది. ఈ తరుణమును, ఆంగ్లజేతము సవ్యముగ నుపయోగించి, భారత దేశీయులకు సంతృప్తికరమగు స్వపరిపాలనాధికార మొసగు గాక యని కోరెదము.

సర్. జే. డి. రీసుగారు; బ్రాహ్మజేతరప్రాతినిధ్యము.

మద్రాసు లైచ్చు ప్రతిక కేతంచిన, ప్రత్యేక తంత్రీవార్తల ననుసరించి, డెయిలీఎక్స్ప్రెసు ప్రతికలో సర్ జాకారిసుగారిటుల వ్రాసెరట. "సాతు బరోసంఘమువారు, అసంగతమయినట్టియు, రాజకీయవసరముల కొరకు లేవదీయ బడినట్టియు బ్రాహ్మజేతర ప్రాతినిధ్యమును నిరాకరించుటలో, తెలివిగ ప్రవర్తించిరి. మద్రాసులో బ్రాహ్మజేతరులు ప్రజలలో 100-కి-95 వంతున గలరు. అట్టివారు, ఎన్నికలలో తగినసభ్యులను వంపలేక బోయినచో, ప్రాతినిధ్యపు హక్కుల ననుభవించుట కర్హులు గాజాలరు.

మే 26వ తేదీ లక్ష్మీవారము సామంతమున కాలిక టువద్ద సమగ్రము బహు ఆల్లకల్లోయగా చున్నది. అందు కలన బర్మాకుండి కాలికటుకు ఎనుమతి శాసనము 90000 సం యల బియ్యము భాగ్యము కల్గె గాని ఎన్.ఎస్. "వార్ శఫ్టిక" ఆడు స్త్రీనులలో నిండి సమగ్ర కల్లోమనవలన ఆప్పటికి ఆపి జేయ బడినది. రెండు విచ్చుబోలుగా 200 సంవత్సరముల వేసి దేశోద్ధుత వంపబడినవి. ఒకటొకటి సరకు. ముప్పుపడి కరివారము ప్రాంతంభింపబడినది.

యారాపాలీకుశాశాసన సమీక్షించుచున్న మొగ గుంట యందు సోందూక్రియ లేవములు మూడు ఒక యిచ్చుక్రియ నడిచుచున్నవనియు, వారి విషయమున పాలీకువారు విచారణ జేయుచున్నారనియు మైసూరుకుండి గచ్చిన తెలివితల తెలియుచున్నది.

విశేష తంత్రవార్తలు

(తెలుగు దినపత్రిక)

ఇంగ్లాండు

ఆర్థిక చట్టము.

లండన్, మే 21:— ప్రజల మందరమున ఆర్థిక చట్టము రెండవ పర్యాయము చదువబడునపుడు ప్రభుత్వ పద్ధతి వాడేమియును, పెట్టుబడిమీద నుండును లేకుండును ఖండించుచును చట్టమును తిరుగగొట్టవలసిన దని మెక్లెన్ గారు ఒక యావకపాదన చేసిరి.

ఇంగ్లండు ప్రభుత్వము గూర్చి విచారణచేసిన వేదములను బట్టిచేయుచు చాలవఱకు ఖండించిన పది యొక్క కలన జేతమున సామ్యము చేయుట బదులందఱులలో ప్రభుత్వము నీ యవలయునని ఆశించెను. (ఉత్సాహము) ఆశించి నీ యంతయులను గూడ చేయెను. దీర్ఘకాలమునకు తరపున కొనవలయునగునపుడు (గేటు) బ్రతుకులో గాకున్న సామ్రాజ్యమందలి ఇతర ప్రజలకులందైన కొనవలయుననియు, ఇతర జాతులందు కొనవలయుననియు మంచిదనియు రెండేడ్ల క్రిందటనే ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. గతములందు కాంట్రాక్టులలో కలనజేయుట వస్తువుల కెక్కుడు ప్రాధాన్యత నీయవలయునని గతములందువా రిట్టివలనన్ని జాతుల వారికిని తెలియబరచిరి (ఉత్సాహము) వత్సపు ఇండియాదీవులందీ ఫినిషియన్ల పద్ధతి నందరు హెచ్చరించుచున్నారనియు, ప్రతి కలనజేయును ఆవిషయము నంగీకరించెననియు ఛేంబర్లెను గారు చెప్పిరి. కానీ యొకమిషనరీగారున, దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలను ఇందువలన తమకరిత్రవలభిస్తుంది బొందుటకు తరణముచిక్కెను గావున తమకిది చాల అనుకూలముగ నున్నదని నంతోపించుచున్నాడు.

తేయాకు విషయమున చాలవఱకు పద్ధతి ప్రకారము 30 లక్షల పానము నిష్కారము వ్యయపరచ బడునను విషయముగూర్చి ఛేంబర్లెనుగార్లుగిరి. గత 15,20 సంవత్సరముల నుండి ప్రతి సంవత్సరమున కలనజేయు ప్రతిభులన్ని కలన జేయు సామ్రాజ్యసభలలో గోరుచున్న కొరకకు తగిన పుత్తుత్తరమిచ్చి అట్లాచేయుట ఎట్టిపద్ధతులు లేకుండగ నేపాసగ గలదా? (ఉత్సాహము) మెదట కేటెచ్చిమెను గారు చెప్పిన పిదప ప్రతిపక్షమందలి వాతులవా రంగీకరించినపద్ధతి నవలంభించుట రిత్తగనే లభించువా? లిబరలులు నిజముగ నాతేపించునది సామ్రాజ్య ఆర్థికవ్యవస్థమును గూర్చిగాని ఇతర విషయములను గూర్చి కాదు.

పెట్టుబడిగూర్చి విచారణచేయు నిమిత్తముకే సంఘము నెలకొల్పవలయునను కొరకగుగూర్చి ఛేంబర్లెనుగార్లు చెప్పిరి. ఈసమస్యలననేక వేదములను వచ్చుచున్నవి. మనమీ ముందరి ఆ క్షు నెట్లు తీర్చుకలమనునందే వా మును భయమును గలిగించును. ఇదిగూ గాట్టు చెప్పిరి. బడ్జెట్టు తమవై నెట్లగుననుచును విధించుచున్నదని కార్మికు లభివాయకునున్నారు. సంవత్సరమున కైదుకోట్ల పాను లిందులన పెట్టుబడిదారులకు లభించుచున్నదని గూడ చెప్పిరి. ప్రభుత్వములన కలనజేసంబంధముల దృఢపత్రములను అంతయు నరకు గర్హించెను. కొంత మంది కర్షకుల కెక్కుడు లాభము వచ్చునట్లు చేయుటలన కలనజేయుట యధ్యక్షుల వొనర్చిన సహాయమున కంత మాత్రమున పారితోషికము కావాలను.

నవరణము 817 గురు ప్రోసివేసిరి. 72 గురు ఆనకు లాభివాయముల నొసగిరి.

చర్చ మరల వారింధ మైన వెనుక ఆర్థికముగా రిట్లు వాదించిరి. ప్రభుత్వ పద్ధతి ప్రకారము చీనా జావా తేయాకులను ఇంగ్లాండుకు తీసికొని వచ్చుట లాభకరముగ నుండవలయు. ఇందువలన బ్రిటిషువారివలకు బాగుగ వెలమణికాక చీనాజావాకులకు కొంత ప్రయోజనము వారకున వాటికినిబ్రిటిషు తేయాకునకును పోటీ సంభవించును. ఇందుగూర్చి ఇండియా పంచాళప్రభుత్వములవా రేమి తెలిపిరి? ఆ కాగితములను చేయియై నుంచవలసిన దని ఛేంబర్లెనుగారు కోరబడిరి. (ఉత్సాహము)

ఛేంబర్లెనుగారు పుత్తుత్తరమిచ్చుచు నిట్లు చెప్పిరి. జావా తేయాకు నివహితి తీసికొనివచ్చుటలన లాభముండ

కుండినయెడలను, జావా ఇండియా తేయాకులకు రెండు పెన్సుల భేదము లేకుండినయెడలను సీగపు జావా తేయాకును విదేశాది మన పేదప్రజలు ఇండియా తేయాకును జావా తేయాకు కలకే బడయగలరు. (ఉత్సాహము) ఫినిషియన్ల పద్ధతివలన బ్రిటిషువారికి తేయాకు చాకగను విశేషముగను దొరకునని గేట్లుబ్రతుకు పక్కటించెను. అందులన నీజేతము లో పెన్సుమంది ఇండియానీలోను తేయాకులను విశేషముగ కొనెదరు. ఇచట నివసరకు వచ్చుచుండినచీనా, జావాతేయాకును నిరోధించునెడల విశేషములనుండి బ్రిటిషు తేయాకు లక్షలవచీనా జావాతేయాకు పోటీపెట్టి పారదోలెదగుననక, చీనాజావా తేయాకుల నివహితి రప్పించి విశేషములం దున్న బ్రిటిషువర్తకులను గాపాడవలయు నని ఈ వాదనపారాంతముగ నున్నది. ఉచితవ్యాపారము గూర్చి చేయుచు వాదన లింత ఆవకతవక నెట్లు చేసెనందుకా?

చర్చ

లండన్, మే 21:— ప్రజల మందరమున ఆర్థిక చట్టము గూర్చి మరల చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కలనజేతముల ఆర్థికవ్యవస్థిక వాదనలన స్వభావ మనేకకోట్ల విలువ చేయునని ఎడ్వర్డు కార్మెనుగారు రిసిరి.

ప్రభుత్వపద్ధతిన ఆర్థిక వ్యవస్థలకంటె బాడీయ లాభము లభియ్యకముగ నున్నదని హాపునెను పుత్తువుగాని చెప్పిరి.

లిట్లు రెండవమారు రంగీకృతమయ్యెను.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము.

లండన్, మే 21:— నిర్వహింపబడు బ్రిటిషుసంవత్సర క్లబ్బువాడు నీడెన్స్టాను ప్రభువు గారి యావకవ్యయన విందు గావించుకొనిరి. సామ్రాజ్య వికసనవ్యయము నూచించుటకు సామ్రాజ్యమందలి వాటిన్ని పారిశ్రామికాభివృద్ధి మార్గముల నొనగూర్చుటకును 1921-వ సంవత్సరములో నొక ప్రదర్శన మొనర్పవలయునని ఒక తీర్మానమును పాదించిరి. నీడెన్స్టాను ప్రభువు గారు తమ యావకవ్యయములో నిట్లు చెప్పిరి. మన పారిశ్రామిక జీవనమునకు చాలభంగము గలిగెను. అందులకుతగిన ప్రతిక్రియజేయుటకు సామ్రాజ్యమందలి నభివృద్ధిబొందింపవలసియున్న మూలాధారములనుగూర్చి మనము తగినశక్తి కలిగింపవలయును. మన సమద్రవ్యాపారమును మనము నిలబెట్టుకొనకుండుమేని మనకు చాల విషయకరములకు ఆర్థిక పుష్టములు గలుగును. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు జపానులతోడను, ఇతరజాతులతోడను మనము పోటీకొనినవలయును.

బ్రిటన్ గారు తీర్మానము ననుమతించిరి. ఈ ప్రదర్శనములవలననే ప్రాన్సు, జపాను, బ్రిటన్లకు మెత్తి భారము విశేషముగ దృఢ పడినదని హార్డింగ్ ప్రభువు గారు తమతో చెప్పిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములకెక్కు ప్రయోజనము చాల ప్రయోజనము పోజును గా రిసిరి. సామ్రాజ్య వర్తకమును గూర్చి జేయు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము మేమియో తమకు తెలియదు. ఇవలనను ఆంగ్లములో నెవ్వరును తమకు చెప్పవలకుండిరి. తమకు నిశ్చయముగ నేమి కావలయుననియు బ్రతుక ఎన్నిక వారును నాందుగ నిశ్చయించుకొనవలయును. సామ్రాజ్యమందలియును భావముల అనుమానమును పోగొట్టుట కిట్టి ప్రదర్శన మొక మార్గముగ నుండగలదు.

సర్ జోసెఫు వార్డు గార్లు చెప్పిరి:— యాధానంతరము యావకవ్యయము నిమిత్తము జరుగు పోరాటములో ఇంగ్లాండు కలనజేయుటకు మార్గము కావునని అని యాశించుచున్నదని సర్ జోసెఫు వార్డు గారు చెప్పిరి. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు జపాను జర్మనీ వర్తక వ్యాపార మంతటికి, బ్రిటిషుపారములో కొంత భాగమును ఆక్రమించుకొని రకుమాట వాస్తవము. దానినెట్లా ఎదుర్కొనకతీరదు. ఇట్లేంపబడిన పుద్గర్వము సామ్రాజ్యవర్తకాభివృద్ధికి చాల సత్సహాయ నొసగును.

సర్ జార్జి స్క్రీగారు గూడ సామ్రాజ్యవర్తకాభివృద్ధి మొనరించుటావశ్యకమనియు మన మూలకస్తుసంపదల మన చేతులలోనే యుండునట్లు చాల అవసరమనియు సర్ జార్జి స్క్రీగారు రిసిరి.

పుద్గర్వమును విజయవంతము జేయుటలో తానుజేయగలిగినంత సహాయమును జేయుటకు మ్యాగ్నానుతుడు నిర్ధమగ నున్నదని సర్ ఇ. బారెంగు గారు చెప్పిరి.

ఇతరజాతుల సహాయములేది పుద్గర్వము నొనరించుట కచ్చమని సర్ ఆర్. హార్డింగు గారు చెప్పిరి. అయినను పుద్గర్వ మొక్క సామ్రాజ్యసంబంధ మైనదిగ నే చేసిన ఎట్లగును సంక్రమికముగ నుండగలదని అతని అభిప్రాయము. పిమ్మట రిక్టారు మంగీకృతమయ్యెను.

బ్రిటిషు ప్రైదుల మరవన

లండన్, మే 20:— ప్రజలమందరమున వింటర్లను ప్రభువు గారి ప్రభుత్వమునకును కెప్టాను గెట్టుగార్లు చెప్పిరి. తురుష్కజాతునందలి బ్రిటిషు ప్రైదులను బాధపెట్టినవారి పట్టిక పోర్చి కల్పించబడినది. నైనికాధికారు లీవిషయము నేమి చేయవలయుననియు తెలియవలసియున్నది.

స్ట్రీలు-దండనాధికారులు.

లండన్, మే 20:— స్ట్రీలు దండనాధికారులను ఇచ్చుటకు చట్టము రెండవసారి ప్రభువుల సభయందు ప్రభుత్వమువారి సమ్మతితో ఆమోదింపబడినది. ఈ చట్టములన స్ట్రీలు దండనాధికారులుగ నుండుటకు అర్హత గల్గినది.

జనరలు పెరిషింగు

లండన్, మే 20:— 22 తేదీని జనరలు పెరిషింగు గారును ఆమెరికను జనరలును లండన్కు పుత్తుత్తయివారి ఆతిథ్యముగ విచ్చేసెదరు. వీరిని దోమయలో సన్మానించెదరు. పుత్తుత్తయివారిలో వీరు విశ్రాంతి తీగెదరు. ఇచట వీరు ఆహ్వానింపబడి లండన్ వీధులగుండా ఏగెదరు. 23-వ తేదీని ఆమెరికను కలాలము కవాటొందును. 24 తేదీని సామ్రాజ్య లికింగువాడు మంత్రివరము గౌరవించెదరు. లికింగువాడు భవనమునకు పెరిషింగు గారు నైవేద్యములకు వీక్షించుటకు ఏతెంచెదరు.

వేల్పుయ్యవరాజు.

లండన్, మే 20:— ఈసంవత్సరము వేల్పుయ్యవరాజుగారు కనడాను సందర్శించెదరని యాటకు తెలుపుచున్నాడు. ఈయన ఇంగ్లాండునుండి ఆగస్టులో బయలుదేరెదరు. అట్లావాలో క్రొత్త నిర్మితమయిన పార్లమెంటు భవనములకు తరచెదరు.

ప్రాన్సు

ప్రాన్సు బ్యాంకు సమ్మెకట్టు.

ప్రాన్సు, మే 17:— పేగాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:— ప్రాన్సుబ్యాంకు సమ్మెకట్టు విషయములో యభ్యున్నాప్రయత్నములవై ఒడంబడిక కుదిరినది. గురువ్రాణ సోమవారమువాడు మరల పని నారంభించెదరని తలంపబడుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా సంధివరతులు.

ప్రాన్సు, మే 20:— ఆస్ట్రీయా సంధివరతులు జర్మనుల వరతులకంటె యుండును. రాబోవు వారము నెందలి ఒడనే అని యర్హింపబడగల వని తెలియుచున్నది.

జర్మనుల బాధ్యత.

ప్రాన్సు, మే 20:— యుద్ధప్రాచుర్యమును గూర్చియు తరహారమును గూర్చియు రాంట్లాగారి నోటునకు మిశ్రమం దలిపారించి ప్రభుత్వము అంకితము చేసెను. బాధ్యతను, నష్టపరిహారమును విడబరచుటకు నీటులేదని అందులో తెలుపబడినది. అందువలన నష్టపరిహారమున కంగీకరించిరి గావున బాధ్యతను అంగీకరింపవలయును. నవంబరు 11-వ తేదీని జర్మనుల అధికార వాంఛలు ఖండించుచు లాన్సింగుగారు వ్యాసిన నోటును జర్మనులు కాదనలేదు. అందువలన జర్మను పూర్వ ప్రభుత్వమువారి నొనరించిన కార్యముల బాధ్యతను జర్మను ప్రజలు కాదనవలసిన అంగు బాగుగ భాయపరుపబడినది.

జర్మనులు-సంధివరతులు

వెర్సెయిల్సు, మే 21:— ప్రాన్సువారు ఆల్సెన్ లోలైన మరితర ఆక్రమిత ప్రదేశములయందలి రాష్ట్రీయమును స్వయం గూర్చి మరికొంత చర్చను జరుపుటకు జర్మను రాయబారులకు మరికొంతవర్ష కావలయునని రాంట్లాప్రభువు గారు కోరిరి. ఇదియుం గాక జర్మనులీయవలసిన నష్టపరిహారమును, కార్మిక శాసన నిర్మాణమును, క్రైస్తవజాతులందున్న జర్మను ప్రజల ఆస్తివిషయమును, సంధివరతులనుగూర్చి జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుటకు గ్యవర్షికాకలయుననిరి.

ప్రాన్సు, మే 21:— సంధివరతులనుగూర్చి తమయభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు జర్మనులకు 29-వ తేదీ వరకు గడువీయబడినదని ప్రకటించబడినది.

ఇంటి-పూజ.

లండన్, మే 20:— ప్రకారము పూజలు ఇంటి అధికారమునకు స్వాధీనము చేసిన 1,50,000 జ్యూగోస్టావులు ఆక్రమించుకొన్న ప్రజలకు ఇంటి వారు వరులతో నడచి ఆర్థికంగా తిరుగుతున్నారు. ఈ విషయమై ఇంటి వారికి లిబరల్ పార్టీ ప్రతిక వ్యాఖ్యలున్నవి ఇంటి వారు పూజలు అనే వారందరకు స్థానిక ప్రభుత్వమున వీలవలసిన ఆర్థిక, రాజకీయ సర్వములను ప్రసాదించెదరు.

కనక బతుక: పాల్ డెయ్య బర్మ గారిని నియమించుట యందు రాంట్లా ప్రభువుగారు కోరికలు తెలియచెప్పిరి.

సంధిపరకులకు చర్చించుటకు అదనముగ మరికొంత గడువును కలపవలయునని 10వ తేదీన జర్మన్ అధికారులు మిట్రుండలికి గతరాత్రి ఆదేశించిరి.

పార్లమెంట్, మే 21:— స్త్రీలకు ప్రజానియమిత ఫల యందు సభ్యత్వపదవిని ప్రసాదించుటకు రాజ్యాంగ సభ వారు ఒక చట్టమును మంజూరు చేసిరి.

జర్మనులు - గడువు.

లండన్, మే 22:— మరికొంతకంటె గడువును ఇవ్వవలసిన సందర్భమును సంతకము చేయుటకు ఆలస్యము చేయరాదని తెలుపబడినది. జర్మనులచేతలకు ప్రభుత్వము లభ్యమైతే కక్షలు మిగిలినవి. కాన జూలయవ్యభాగము సంధిపరకులకు సేయవలసినవిని సూచించబడినవి ముఖ్యమంత్రి మాటలకు సంబంధించి విషయములకు మిట్రుండలి యిచ్చి ప్రతిపక్షము విధానము వలంబించెదరు.

బోల్షెవిక్స్ వైనియోక విప్లవము.

లండన్, మే 20:— పార్లమెంటుండి ప్రెస్టువత్రికకు తంజి ఇట్లు వచ్చినది: 17 వ తేదీన బోల్షెవిక్స్ కలెక్టింగ్ లైన విజ్ఞానములో నున్న ప్రయాణికులపై ఆరెక్టర్ ఆని తెలిపినది.

సర్వత్రా సమ్మేళన సంఘము

లండన్, మే 22:— సర్వత్రా సమ్మేళనమును గూర్చి జర్మన్ లుగిన ప్రశ్నకు అస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్ గారు ఈ విషయమై సర్వత్రా సమ్మేళనమును మేమునున్నది మోచింత వచ్చునని. సభ్యులకు నిష్పాక్షికముగా అంద వలయుననియు, రాకపోకల స్వేచ్ఛ గలవలయుననియు సానుభూతితో మోచింతవలయునని జర్మనులు సూచించిరి. జర్మనులు సూచించిన తీర్మానములకు అలంబించుట కర్తవ్యము. కొన్ని తీర్మానములు కాలక్రమమున సర్వత్రా సమ్మేళన సంఘము వారికి తెలియజేయవలెను.

రుష్యా

రుష్యా యుద్ధము

లండన్, మే 20:— దక్షిణ రుష్యాలో కమ్యూనిస్టులకు సహాయము సులభించిరి. గ్రేట్ బ్రిటన్ 2 లక్షల 50 వేలమంది సైనికుల నిపు డచటి కంట్రీ కాయ త్రవడుచున్నారు. మొదటి వైద్య మింపకే వదలియుండెను.

పోలీసు నిబంధనలు.

కోపన హేగ, మే 20:— వార్తాకంఠివార్త— పోలీసు నిబంధనలను పట్టుకొనిరి. బలవంతముగ నిర్వహణ చాటి క్రమ ప్రతిపక్షముతో పరుగెత్తి పోవుచున్నారు.

తెలుగు రికాను పట్టుకొనుట.

కోపన హేగ, మే 20:— తెలియ గానము రికాను పట్టుకొని బోల్షెవిక్స్ కమిషన్ లో పెట్టుచుంది చుప్పి.

ఉత్తర రుష్యా దేశము.

లండన్, మే 20:— ఉత్తర రుష్యాలో అయిదు వార్షిక తెలియబరచుచున్నది. 19 వ తేదీనాటి ను గానము సంజేతము ప్రకారము ఉత్తర రుష్యాను ఉత్తర రుష్యాను పోలి యుట్టుకు రుష్యాలు పట్టుకొనిరి తెలియచెప్పిరి. ఆ సభ్యులకు విషయముగా బోల్షెవిక్స్ లవలయును బోల్షెవిక్స్ లు 14 ఏండ్లవయస్సు చాటి వారిందలకు మరియొక చోటికి గొంపోయిరి. స్త్రీయలకు, పదవలకు గొంపోవలసింది. గాని సరస్వతయే ముందుయముగ ఉండుటవలన వాటి పెట్టుకు సూరము తినికొనికొనుట మీలేక పోయెను.

అంతర్జాతీయ రెడ్డు క్రాసు సంఘము.

లండన్, మే 20:— క్రొత్తగా నేర్పరుచబడిన అంతర్జాతీయ రెడ్డు క్రాసు సంఘమువారి ప్రధాన కార్యాలయము జీనివాలో ఉండును. దానికి డైరెక్టరు జనరలుగ నున్న జనరలు సర్ డేవిడ్ హెండ్రెయ్ గారికి లోక తమ నివాసము నేర్పరుచుకొనియెదరు. అమెరికా, బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, ఇటాలియన్, జపాన్ రెడ్డు క్రాసు సంఘము లన్నియుగల సభ్యు నియమములను నిబంధనలను ఏర్పరచెదరు. మరియే సంఘమువారైన దానిలో చేరదలచుకొను పెదల తమ తేజము ప్రభుత్వమువారి యనుమతి నట్లు చేయవచ్చును. సంఘము నొక కాన్సిలు పాలించును. దానికి ప్రతి రెడ్డు క్రాసు ప్రతినిధులను అయిదుగురు ప్రతినిధుల సంఖ్యలకును. ఆయన నాకటిస్టావన కోక వోటు మాక్రమే యుండును. లీగునందు చేరవలసినది 24 దేశములకు ఆవ్యవసాయ పరిధి. ఇండియా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండు, దక్షిణాఫ్రికాలకు బ్రిటన్ లో సమానముగ సర్వాధికారముగలది. గవర్నరుల బోర్డులో 15 గురు ప్రతినిధులు ఉండును. హిందూ జాతియును ముస్లింయును ప్రాతినిధ్యముండుటకు చాల ఆరంభము గలదు.

కాల్చకు సేనాని అవస్థానందము.

లండన్, మే 20:— 4 తేదీన ఉయ్యకుండి సమాచారము ఇట్లు వచ్చినది:— వియట్నామకు 100 మైళ్ల దూరమున గ్లాటాపు కు ప్రత్యేక రైల్వే గార్లును కాల్చకు సేనాని గారి సైన్యములు వెనుకకు పోయిరి. కాజు యిరువదారి కు త్రవడుగను, దక్షిణముగను కాల్చకు సేనాని గారు విజయ కరముగ అవస్థానందమును సాగించుచు నే యున్నాడు. చాల మంది సైనికులను బండిలుగొనిరి చాలామందిని గొల్లగొనెను.

సోవియట్ సేనల యవస్థానందము

పెర్స్, మే 21:— వారానరము అనునానముగ నున్నది. చాలికు ప్రజలములందు సోవియట్ సైన్యము అవస్థానందమును ప్రారంభించినది. మూజులూకుండి గాన్పురకు గల రంగమునం దుకటకు 12 వ తేదీనండి అవస్థానందము విజయకరముగ ప్రారంభమైనది లీహాండి తంజి వచ్చినది.

అమెరికా

న్యూయార్క్, మే 21:— సెంటు జోన్స్, మే 20— గొప్ప బ్రిటిష్ విమానం ఒకటి ఇంగ్లాండునుండి న్యూయార్క్ తిన్న క బోవుచున్నది తెలియచెప్పిరి.

లండన్, మే 21:— న్యూఢ్రంధ్రాదునుండి తంజి యిట్లు తెలుపుచున్నది:— హాగ, గ్రీన్ గార్డులు స్కాండినేవియాను ఆవారపదార్థములను గొంపోవు వాక చిరిబోయియుండునని హెండిలేటి విమానాధికారి మేజరు గాంటు గారు తెలిపిరి.

కోపన హేగ, మే 21:— స్వీడిషు వార్తాప్రతిక పోల్షు వారు ఇట్లు తెలుపుచున్నది. ఎస్టోనియన్లు స్వామి ముఖముగ నుండు కేరుచున్నారు. వెల్ట్రో గ్రామముకు వీరికి 50 మైళ్ల దూరమే గలదు. బ్రిటిష్ సేనలు లూగా సింగుకొళలో ప్రవేశించిరి. బోలిషియన్లతో పోరాడ వీరకు కొన్ని గ్రామములకు స్వాధీనము చేసికొనిరి. వెల్ట్రో గ్రామమును సోవియట్ అధికారులు చాల భయపడిరి. కంతకున ప్రాణములను నగరమును గడించ నిర్ణయించుకొనిరి. ఒక వేళ పట్టుకుడిన నగరమును నాశన మొనర్పవలసింది.

ఇటలీ

ఇటలీ-జ్యూగోస్టావులు.

లండన్, మే 18:— హాగ సంఘమువారి యిట్లు తెలుపుచున్నది. జ్యూగోస్టావుల చేసిన ఏర్పాట్లను తెలుపుచు ఇటలీలో అందరకు ఆనందము వచ్చును. ఈ ఏర్పాట్లను ఎట్టి ఆక్షేపము లేదు కవులను ఆప్త పోరు ర గీరించెన రని ఇటలీ గాజీతుతే త్రిత ఆదించుచున్నది.

జర్మనులు గనుక మట్టికి సాగించిరి లేని పొంతుకు సమానము చేయదలచుకొన్న ఏర్పాట్లను మొదట పెట్టుకొని నెలనా రంగీకరించెదరు. జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా వారు సంధిపరకులను సంతకము చేసిన పార్లమెంటు నుండి నిర్వాహకాధికారుల పని ముగియును. బల్గేరియా తో సంధి పరామి కాలో జరుగును.

చీనా

చీనా-జపాను.

లండన్, మే 19:— హాగ సంఘమువారి యిట్లు తెలుపుచున్నది:— చీనావారు బుద్ధి పూర్వకముగ కియానోను జర్మనులకు కవులు కీయతనని చీనా రాజువారి యూజని గారు ప్రకటించిరి. కోరికలు జపాను వారు యుగోని కియానోను చీనావారి కిచ్చుటవలన ఏమియు జాగ్రత్తలేను. ఆర్థిక విషయములందు జపాను ముఖ్యపాత మాక్రమించును.

జర్మనీ

జర్మను ప్రతినిధుల దృఢాభిప్రాయము.

కోపన హేగ, మే 20:— జర్మనీకుండి వచ్చిన జర్మను అధికారుల కంఠివార్తను ఇట్లు వచ్చి— హాగ డెయ్య బర్మ, కాంటరాంట్లా, హాగని స్పెయి, హాగన్ గాజీ కమిగారియు, ఆర్థిక మంత్రివర్గము పెట్టుచుండు స్వాధీన పెద్దసభ చేసి సంధిపరకు తెలియజే మంగీకారములు కోరి నిర్ణయించిరి అయిన సంధిపరకులకు జర్మనీ నిలయన్న ప్రతిపక్షముల నొనరించును. క్రొత్త ప్రతిపక్షముల వరకులలో న్యాయ మయినవియు తాను భరింపవలయునని యంగీకరించును.

పెర్స్, మే 20:— “పేజెల్లా” ప్రతిక ఇట్లు వ్యాఖ్యించుచున్నది:— నేడునలు ఎండ్లీవారి సాధిసంఘమువారిక రహస్య భాగము చేయవలయు సూచనలన్నీ చివరికి వాటిని జర్మనీకు కంపిరి. బహుగా మే 22 వ తేదీ నది మిట్రుండలి వారి కచ్చించడ గలవు.

పెర్స్ అల్లగులు

పెర్స్, మే 21:— జనవరి 1 వ తేదీన పెర్స్ లో జరిగిన అల్లగులలో ప్రజేయు కలిగించుకొనిరి తెలియ, డ్యూమిగు గారల విచారణ ప్రారంభమైనది. వీరు సాంఘికవాదులు డ్యూమిగు గారికి జబ్బుగా సంబంధముల కోర్కెలు రాతీను. కోర్కెలతోటి సైనికులు మరికొందరులతో గాపాడుచున్నారు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:— ఇంగ్లండు ఇండియా

దొరతనము వారు ఆలంబించెడు విధానములపట్టి యిగ్లండు ఈక్రిందిగరులకు మూల స్థానమునుండి దుర్బలములు (సర్టిఫికేట్లు) అర. రము లేదని తీర్మానించిరి:— (1) చికిరి అనుముక్క (2) చికిరి అనే జాగ్రత్త (3) క్రామము.

ఈక్రింది దొంగగములు తీర్మానము చేయు

బడినవి:— విమానములను పి. పరాంభకము వారు గారు యెఫ్. ఆర్ మిటేజి గారు సెలవుతీసికొన్నందున పోలికు కమిషనరు గారు నియమించబడిరి. అసిస్టెంట్ల మాదరిం తెండెట్లు ఆఫ్ పోలికు యె. యెఫ్. ఒక తేగారు మెడికల్ సర్టిఫికేటు వలన 15 కోట్ల సెలవు అంగీకరించబడినది.

మదరాసు తహిల్దార్ల పనివాం ప్రందరుల కొన్ని మాటలుల క్రిందకు తమ జీతముల సభ్యుల చేయవలెనని సమ్మెకట్టిరి. ఇటీవల గడచిన ఆదివారమునాన (నెనీ డెన్సి పోస్టు మాస్టరు గారు వారి కలిసికొనిరి. వారిలో కొంతమంది తిరిగించినవివాద పోస్టుమాస్టరు గారు వారి జిల్లా కేంద్రముగా నుండ వద్దని చెప్పి ఆతటికి డ్యూకొక వాయొక్క నిర్ణయములను వైకి తెలియబరచదనని చెప్పిరి.

Conference of Medical Experts.

Last Day's Sitting.

SIMLA, May 24. A press “communiqué” says:—The Conference of Medical Experts which had assembled at Simla to consider the utilization of the allotment of Rs. 5 lakhs for the initiation of a public health organization, passed a number of resolutions and concluded its sittings on the afternoon of the 24th instant. Among the more important proposals they recommended the establishment of a central public health board consisting of official and non-official members, with a view to the co-ordination of preventive and curative medicine and of research and the creation of similar boards in the provinces. There should also be a mobile corps of epidemiological workers who would be maintained from the allotment. These workers would ordinarily be at the disposal of the local Government, but would be liable to be concentrated at the orders of the Government of India in any area afflicted by a severe epidemic. Their functions would be the investigation of any particular epidemic, assistance in coping with it and education of the people in the avoidance of the disease. The Conference also laid stress on certain kindred measures, such as the establishment of an epidemiological statistical bureau, the increase of curative medical staff, the multiplication of dispensaries and further development of research facilities by the establishment of a well-equipped central institute.

Finance Bill.

Policy of Preference.

LONDON, May 21.

In the House of Commons, during the second reading of the Finance Bill, Mr. McLean moved a resolution, objecting to the policy of Preference and absence of levy on capital.

Mr. Chamberlain combated at length the liberal criticism regarding Imperial Preference. He said that preference would be given in cases where capital was to be expended in one of the Dominions. (Cheers.) He stated, moreover, that the Government had decided two years ago that purchases on their behalf, if not made in Great Britain, should be made in the Empire Overseas rather than in other countries, and the Government had recently instructed all departments to give effective preference in Government contracts to overseas both as regards cost to tender and to price. (Cheers.) Mr. Chamberlain pointed out that the policy of preference had been hailed with enthusiasm in the West Indies and was approved by every Dominion. It had obtained friendly recognition by the High Commissioner of Canada, while the people of South Africa were grateful and hopeful for they saw in preference an opportunity for the development of their industries.

Referring to the criticism that the tea policy "threw away £3 millions for nothing", Mr. Chamberlain asked, was it nothing to respond to a desire, wish and hope expressed in every Colonial and Imperial Conference for fifteen or twenty years by Overseas representatives? (Cheers.) Was it nothing that we should at last fall into line with a policy first suggested by Cape Dutchmen, then endorsed by men of every race? The Liberal's real objection was to the recognition of the fiscal unity of the Empire.

As regards the demand for a Commission of enquiry into the levy on capital, Mr. Chamberlain said that the question presented the greatest difficulties and would cause insecurity and fear of times when we would have to face a floating debt for which we must provide.

Mr. Clynes said that the working classes were of opinion that the Budget imposed additional taxation upon them, and gave capitalists another £50 millions a year. Mr. Clynes ridiculed the idea that preference could effect relations with the Dominions. The Government could not reward men of the Dominions by putting into the pockets of certain traders a large sum of money.

The amendment was rejected by 317 votes to 72.

On the debate being resumed, Mr. Aoland argued that under preference it would not pay to bring ordinary China and Java tea to England, and consequently British traders would be deprived of material for making cheap blends, and exports from China and Java would find fresh outlets in foreign markets in competition with British teas. He invited Mr. Chamberlain to lay on the table any despatches from the Government of India or Ceylon concerning his proposals.

Mr. Chamberlain, replying, said that if did not pay to bring Java tea here, that was to say, if there was not a two pence difference between Java and Indian teas, the poor people in Great Britain would get the better Indian tea at the same price as they used to pay for poor Java tea. (Cheers.) Mr. Chamberlain declared that under preference the British consumer would get tea cheaper and buy more of it. There would, therefore, be a greater demand here for Indian and Ceylon tea. The logical outcome of the argument that British tea-growers would be driven out of foreign markets by the competition of Java and China teas hitherto sold here, was that the British markets should be protected not against but in favour of foreigners, so that he should be induced to send his products here in order that Great Britain might not suffer from his competition elsewhere. Was ever Free Trade argument reduced to such absurdity? (Cheers.)

The Debate.

LONDON, May 21.

In the House of Commons, the debate was resumed on the Finance Bill. Mr. Edward Carson said that the nature of the reception accorded to the Budget of the Dominions was worth millions of money.

Lord Hugh Cecil said that the political advantage of Preference proposals far outweighed any theoretical economic disadvantages.

The Bill passed the second reading unanimously.

Brutality to British Prisoners.

Black List of Turks Presented.

LONDON, May 20.

In the House of Commons, replying to Earl Winterton, Capt. Guest said that the black lists of those responsible for brutality to British prisoners in Turkey had been presented to the Porte. Further communication there sent from the military authorities in Constantinople was awaited.

General Pershing.

Proposed Ceremonial Visit.

LONDON, May 20.

The War Office announces that General Pershing, accompanied by several American Generals, will arrive in London on the 22nd May as the nation's guests. They will be suitably met at Dover and will proceed in a special train to Victoria, where they will be received by a Guard of Honour and drive through London. The programme arranged for the 25th instant includes a full American regiment marching through London and on the 26th His Majesty will take the salute at Buckingham Palace. General Pershing will be at the Palace to pay a visit to the King.

Visit Postponed.

3-15 P.M.

(LATER)—The War Office states that owing to the uncertainty of the German attitude in regard to the peace terms and military situation arising therefrom, it is impossible for General Pershing to leave France at present. His visit to London has been postponed indefinitely.

Terms Unacceptable.

German Delegates' Decision.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—A German semi-official telegram from Versailles states that the Conference at Spa between Herr Dernburg, Count Rantzau, Herr Wissel, Herr Suedekum and economic and financial experts completely agreed that the draft of the peace treaty was unacceptable, but Germany will make every effort to find a practicable basis for peace which takes into account the enemies' justifiable demands and is capable of being borne and carried out by the Germans.

LONDON, May 20.

BERLIN.—The "Tagblatt" states that the peace counter proposals were secretly discussed by a secret session of the Peace Committee of the National Assembly, after which they were sent to Versailles and will probably be presented on the 22nd May.

Austrian Peace Terms.

Early Presentation.

LONDON, May 20.

PARIS.—The Austrian peace terms will be practically on the same lines as the German. It is expected that they will be presented early next week.

Extension Granted.

LONDON, May 21.

PARIS.—It is officially announced that the Germans have been granted an extension to the 29th instant for submission of observation on the Peace treaty.

It is rumoured that Count Rantzau has asked Herr Dernburg to replace him.

The German plenipotentiaries last evening handed the Allies the tenth Note, in which they state their request for additional time to consider the treaty.

German Responsibility.

Germans Cannot Renounce Responsibility.

LONDON, May 20.

PARIS.—The Allied reply to Rantzau note regarding responsibility for the war and reparation has been handed to Count Rantzau. It draws attention to the impossibility of dissociating responsibility and reparation. Therefore, as reparation is admitted, responsibility is involved. It points out that the Germans do not object to Mr. Lansing's note of the 5th November containing an indictment of German aggression, and emphasises that the German people cannot renounce responsibility for actions of the former German Government.

Prolongation of Time Limit Requested.

LONDON, May 20.

VERSAILLES.—Count Rantzau has requested a prolongation of the time limit in order to enable the German delegation to complete further notes dealing with the territorial question in the East, in Alsace-Lorraine and the occupied regions, carrying out of the German reparation obligations, the question of labour legislation, treatment of German private property in the enemy countries, also observations of the German Government on the peace terms.

Prince of Wales.

Enslaving Visit to Canada.

LONDON, May 20.

Reuter is authorized to announce that the Prince of Wales will visit Canada this year. It is expected that he will leave England in August and will formally open the new Parliament buildings at Ottawa.

The Fighting in Russia.

Allies Aid General Denikin.

LONDON, May 20.—3 15 P.M.

Reuter learns that the Allies are rendering General Denikin the most valuable assistance in South Russia. Great Britain is completely equipping a quarter of a million men with arms and guns and the first consignment has already arrived.

Justices of Peace Bill.

Second Reading Passed.

LONDON, May 20.

In the House of Lords, the Justices of the Peace [qualification of women] Bill passed its second reading with the assent of the Government. The Bill makes women eligible as Magistrates.

Franchise to Women.

LONDON, May 21.

PARIS.—The Chamber has passed a bill enabling women to vote, and establishing eligibility of women to sit on all elected assemblies.

Aeroplane Disaster at Boulogne.

Loading Zionist Killed.

LONDON, May 20.

A "Times" telegram from Paris states that the passenger who perished in the capsizing of the British aeroplane in Boulogne harbour on the 17th instant was Aaronson, the Zionist leader.

LONDON, May 21.

A "Daily Mail" telegram from Newfoundland states that Major Grant, pilot of the Handley-Page aeroplane, suggests that Messrs. Hawker and Grievemay have been picked up by a Scandinavian food ship, as they followed the route on which fifty such ships are at present voyaging, most of which do not carry wireless.

Paris Bank Strike Settled.

LONDON, May 17.

PARIS.—Havas Agency states agreement in principle has been reached in the Paris Bank strike, and the clerks are expected to return to work on Monday.

The Paris Bourse.

LONDON, May 17.

PARIS.—Havas Agency states the tone of the Paris Bourse is strong, French rentes being firm and there being slight advances in Russian and Turkish stocks. Shipping and oil shares are in demand.

Baltic Offensive Begun.

LONDON, May 21.

BERLIN.—A telegram from Libau states that with the warm weather, the offensive of the Soviet troops against the Baltic regions has begun. Violent fighting has been in progress since the 18th instant, on the entire front from Schlusshock to Gausch.

A Polish Victory.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—A telegram from Warsaw states that the Poles have captured Nikolaievsk and forced the crossing of the Dnieper. The enemy is fleeing precipitately.

Offensive Continues.

LONDON, May 20.

A message from Omsk, dated the 9th instant states that General Koltchak's troops repulsed the Red Guards north of Olszoff, 100 miles from Viatska. General Koltchak successfully continues his offensive north and south of the Orenburg Railway, capturing prisoners and a large amount of booty.

International Red Cross League.

Headquarters at Geneva.

LONDON, May 20.

The New International League of Red Cross Societies will have its headquarters at Geneva, where General Sir David Henderson, Director-General, will shortly take up his residence. The articles of association and by-laws of the League will be drawn up by the American, British, French, Italian, and Japanese Red Cross Societies and any other Society duly authorised by the Government of the country in which it is situated eligible for admission to the League. It will be governed by a Council to which every accredited Red Cross organisation will be authorised to send five representatives, but will have only one vote. In the invitations to twenty-four countries to join the League, India, Canada, Australia, New Zealand and South Africa have each got the same distinct recognition as Britain. The Board of Governors will consist of fifteen, which will give ample scope for the representation of the Dominions and India.

Signor Orlando Goes to Italy.

LONDON, May 21.

PARIS.—Signor Orlando has gone to Italy in order, "Le Matin" says to obtain the sanction of the Italian Cabinet to a "modus vivendi" by which Italy will renounce her claim under the Treaty of London to the territories inhabited by 150,000 Yugo-Slavs in exchange for the recognition of the principle of Italian sovereignty over Fiume, where Italy will give every considerable economic and political guarantee and allow all interested parties to share in the local Government.

Britain's War Bill.

£6,700 Millions.

LONDON, May 20.

In the House of Commons at question time Mr. Chamberlain stated that the net cost of the war to the United Kingdom to the 31st March was about £6,700 millions.

Letts Capture Riga.

Bolshevik Commissaries Shot.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—The Lettish Guards have captured Riga and shot most of the Bolshevik Commissaries.

North Russia.

Another Bolshevik Defeat.

LONDON, May 20.

The War Office announces that according to a Murmansk message, dated the 19th instant, Poyeuts, at the northern extremity of lake Onega, has been occupied by the Russians. Before evacuating the place the Bolsheviks removed all males of over 14 years of age, also all steamers and launches, but the lake being icebound, the vessels could not get far away.

Berlin Riots Echo.

Trial of Two Socialist Leaders.

LONDON, May 20.

BERLIN.—The trial has begun of the Socialists, Ledebour and Daeumig, on charges of connection with the disturbances in Berlin on the 1st January. Daeumig is ill and was absent. The Court was guarded by troops with machineguns.

Sale of Tonnage.

LONDON, May 21.

NEW YORK.—The Director of International Mercantile Marine has formally approved the sale of its British-owned tonnage to a London syndicate. The transaction involves shipping variously estimated at from 750,000 to 250,000 tons and valued at approximately £27 millions. A shareholders' meeting has been called for the 6th June to vote on the proposition.

Trans-Atlantic Flight.

No News of British Airmen.

LONDON, May 20.—2.30 A. M.—A message from the Admiral at Queenstown at 9.45 last night received by the Air Ministry says that the Castle town wireless station notified that the report that Mr. Hawker descended in the sea is considered unreliable. Naval headquarters at Queenstown, questioned at eleven at night by the "Daily Mail" correspondent, said no wireless had been received, and on the most sensitive wireless apparatus at Ballybunion had not received a message. The Admiralty in London was still investigating the mystery at midnight.

Early Report Unreliable.

5.6 A. M.—The position this morning regarding Messrs. Hawker and Grieve may be summed up as follows:—No news and the utmost anxiety.

A series of messages from Ireland yesterday, circumstantially locating Mr. Hawker at various stages of the journey, raised hopes to the highest, and when the Admiralty announced late in the evening that the machine had descended in the sea forty miles from the mouth of the Shannon the disappointment that the airmen had just missed their goal was mingled with relief that the airmen were probably safe. The hope of their safety was practically extinguished early this morning when the Admiralty announced that its previous report was unreliable, and unofficial messages from Queenstown showed that there had never been wireless communication with the aeroplane. Public interest and anxiety in the flight is intense. The King caused enquiries to be made at the Air Ministry yesterday. Mrs. Hawker decorated her house at Surbiton with flags and went to Brooklands in the afternoon joined by the crowd, hoping that Mr. Hawker would land there.

Most Thorough Search Ordered.

4.40 P. M.—The Admiralty has ordered the most thorough search for Messrs. Hawker and Grieve. A strong force of destroyers and tugs has put to sea and aeroplanes will join in when the fog and rain, which are hampering the search permit. The Air Ministry is adopting measures regardless of expense.

Questions in Parliament.

Government Accused of Negligence.

LONDON, May 20.—In the House of Commons yesterday, Sir G. Elliot expressed deep disappointment as regards the negligence of the Government in failing to give Mr. Hawker proper support. He said the country would be ungrateful in condemning the Government's desperate carelessness as regards the honour of this country and the life of a gallant gentleman.

Mr. Fratt, replying, said he did not think that the Government was responsible. He promised to bring the remarks to the attention of the Government.

Col. Wedgwood Benn asked what steps were taken to aid Mr. Hawker in his enterprise and expressed high admiration for the splendid spirit of this gallant airman.

There was no reply.

Precautions off Irish Coast.

LONDON, May 20, 5.40 P. M.—In the House of Commons, replying to the Hon'ble J. M. Kenworthy, Dr. Macnamara specified that destroyers and other smaller vessels had been stationed south-west of Ireland before Mr. Hawker started. No steps had been taken before the announcement of the flight to deal with the situation, which might have arisen any time during the past few weeks, but yesterday eleven trawlers at sea off west Ireland were carrying out a sweep south-west of Blackhead Bay. When the news of the beginning of the flight was received all possible steps were taken on the assumption that Mr. Hawker was approaching. Yesterday afternoon all the vessels in the Irish Command were ordered to proceed to sea as a precautionary measure. Two destroyers, one sloop, one patrol boat, three paddle vessels, and two tugs, were subsequently employed on search. These vessels were still searching off the west coast. Explaining the origin of the report that Mr. Hawker fell into the sea forty miles off the Irish Coast, Dr. Macnamara said that the Admiral at Queenstown had received a wireless message from the castle town wireless station, which received it from a French station, that a Sopwith machine was down. It was presumed that the French station intercepted in a fragmentary form and misconstrued the Admiral's orders to a ship.

General Seely stated that up to 3.40 this afternoon no news had been received regarding Mr. Hawker.

Still no News.

LONDON May 21.—1.25 A. M.—Up to midnight there was not a single word of Mr. Hawker from numerous aeroplanes, destroyers, etc., sweeping the seas. The whole task is hampered by fog and rain.

Government Disclaim Responsibility.

The Government "communique" emphasises that Trans-Atlantic flights are private enterprises and the attitude of the Air Ministry has been to enjoin caution not to urge on the participants. But, although recognising no responsibility, the Government has furnished every assistance. After recapitulating the measures taken to assist Mr. Hawker, the "communique" warns the public that the chances of finding Mr. Hawker are very remote. Referring to the criticisms of the Admiralty, the "communique" draws attention to the many heavy responsibilities of the British Fleet, and concludes with a warning to intending participants that while anxious to do the utmost to save the gallant and intrepid airmen it is impossible for the Government to patrol 2,000 miles of ocean by way of protection.

Question of Limiting Further Attempts.

4.40 A. M.—In the House of Commons, Sir George Elliot asked whether the Government would consider the question of limiting further attempts to fly the Atlantic in view of the desperately hazardous conditions.

General Seely replied that the matter was being given the most careful thought. The Government considered it was not right and was not its function to say that our countrymen should not undertake this daring flight and these risks.

Possibly Picked up by a Passing Vessel.

In the House of Commons General Seely announced that up to a late hour last night the Ministry had no news of Mr. Hawker. There was a possibility that the airmen had been picked up by a passing vessel not provided with wireless. Moreover, Mr. Hawker's wireless had been injured when the undercarriage dropped. Every available ship and aeroplane had been searching in very adverse weather.

Expert Opinion.

LONDON, May 21.—ST. JOHN'S.—Experts are now in agreement that Mr. Hawker's machine must have collapsed shortly after leaving, because no wireless had been received, nor had there been any indication of their being in the air during five or six hours necessary to bring them into the track of the liners, which they should have reached before nightfall. The opinion is growing that vast bodies of ice extending 100 miles of the Newfoundland Coast, must have affected the working of the engines through intense cold, congealing the oil. The Americans from Trepassey experienced this.

The American Airmen.

"N.C." 3 Arrives at Azores.

LONDON, May 19.—NEW YORK.—The Naval Department report that "N.C." 3 is seven miles north of Ponta-del-Gada and proceeding thither under her own power.

NEW YORK, 4.5 A. M.—"N.C." 3 has arrived at Ponta-del-Gada. The crew are safe. The wings of the machine, are damaged and it is now definitely out of the Trans-Atlantic flight.

LONDON, May 20.—5.45 P. M.—"N.C." 4 arrived at Ponta-del-Gada at 3.22 P. M.

LONDON, May 20th.—(5.30).—"N.C." 4 has left Horta.

New Fliers Hastening.

LONDON, May 21.—ST. JOHN'S.—Undaunted by Sopwith's disappearance, other fliers are hastening their preparations for Trans-Atlantic flight. The Handley-Page will be ready to fly on May 31st.

London, May 20.

ST. JOHN'S.—Raynham has ordered another engine for his machine which will be rebuilt within four weeks. Raynham is using Mount Pearl instead of Quidiwida.

Admiral Kerr says that preparations for a flight of his Handley-Page biplane are two days ahead of the schedule time.

Captain Alcock, in a Vickers machine, is expected this week. He will use the Handley-Page aerodrome.

Major Partridge has been instructed not to make further contracts for Colonel Porte's flying boat.

It is expected that a big British airship will shortly attempt a flight from England direct to New York.

A Steamer Mined.

LONDON, May 20.—STOCKHOLM.—The steamer "Lake Placid," from Baltimore, was mined to-day off Gotemburg and sank in five minutes. The crew of thirty-seven is safe.

Estonian Advance.

LONDON, May 21.—COPENHAGEN.—The Swedish Newspaper "Fokets Dagblad" states that the Estonians are advancing in the direction of Psoff, and are now only fifty miles from Petrograd.

The British troops have landed at Luga Bay and have occupied a number of villages after fights with the Bolsheviks.

The Soviet authorities in Petrograd are much alarmed. They have decided to defend the city to the last and to destroy it if captured.

Overseas Settlement Office.

Free passages Scheme Approved.

LONDON, May 21.—The "Times" states that the Overseas Settlement Office which is virtually a sub-department of the Colonial Office was recently opened in London. The committee appointed by the department has been consulting representatives of the Dominions during the past few days with regard to preparation of a scheme for giving effect to the Government's decision to grant free passages to Dominions to the exhibition in accordance with the announcement in Commons on 7th April. The scheme was approved at a meeting at the Colonial Office yesterday. It is understood it is proposed to make the fullest use of exhibiting emigration machinery of the Dominion Governments for testing suitability of applicants for the state-aided emigration machinery. R. A. employment exchanges will also play a part in the scheme. Little progress in the emigration of the British ex-service men is expected till the next year, owing to the necessity for first repatriation of the Dominions soldiers.

Exodus of Emigrants.

LONDON, May 21.—The "Times" Glasgow correspondent states that shipping companies on the Clyde are deluged with enquiries indicating that there will be great exodus of emigrants from Scotland to North America immediately transports facilities are available.

Iron and Steel Trades.

General Strike Rejected Unanimously.

LONDON, May 21.—The Quarterly meeting of Iron and Steel trades Confederation practically unanimously rejected the resolution submitted by one of the branches in favour of the declaration of general strike of first July to enforce the withdrawal of the British troops from Russia.

British Empire Exhibition.

Resolution Adopted.

LONDON, May 21.—At a luncheon by the British Empire Club yesterday Lord Sydenham, who presided, moved a resolution that it was desirable to hold British Empire Exhibition in 1921 as an expression of Imperial unity and means of promotion of commerce and industry throughout the Empire. In the course of his speech Lord Sydenham said we must look to the vast underdeveloped resources of the Empire to restore the badly shaken fabric of our industrial life. If we could not retain and increase the overseas trade we should be faced with grave economic difficulties. We had to meet competition especially of the United States and Japan but the United Empires would enable us to do so.

Mr. Blyth seconded the resolution re-called that he was organising the chairman of the Franco-British Exhibition and the Japanese exhibition. Lord Harding told him during the war that friendly feeling between France, Japan and Britain was largely due to these exhibitions. Mr. Hughes said the desirability of the exhibition was obvious. What precisely was the policy of the Government of the country as regards the Imperial trade. He did not know and no Englishman present could tell him. The Electors of Britain must make up their minds as to what they really wanted. Such exhibition would be one way of convincing doubting Thomases all over the Empire.

Sir Joseph Ward said the Dominions looked to the motherland to give them lead in the after-war fight for supremacy. The fact had to be faced that United States and Japan had secured Germany's pre-war trade and much of the British Trade. The proposed exhibition would be a great stimulus to the development of Imperial trade.

Sir George Pearley emphasised the importance of developing the Imperial trade for war and shown the importance of keeping our resources in our own hands.

Sir E. Bowring said Newfoundland was prepared to do her utmost to make the exhibition a success.

Sir R. Hadfield thought it might be difficult to hold the exhibition without the help from countries but he agreed that it would be more satisfactory if the exhibition could be confined to the Empire. The resolution was adopted.

Estonian Claims.

National Assembly's Resolution.

LONDON, May 21.—COPENHAGEN.—The Estonian National Assembly has passed a resolution, declaring an Independent Republic claiming a place in the League of Nations and reaffirming that Estonians will fight Bolsheviks to the bitter end.

Italy & Jugo-Slavs.

Optimism in Italian Circles.

LONDON, May 18.—PARIS.—The Havas Agency states great optimism prevails in Italian circles concerning arrangement framed by Jugo-Slav and Italian experts hope is expressed that solution will be accepted unreservedly by the Council of Four.

American circles believe that United States Senate will approve the projected agreement for the immediate military aid to France in the event of Germany attacking. Signature of peace with Germany and Austria will probably end the work of the Peace Plenipotentiaries in Paris. Peace with Bulgaria will be settled in Salonika.

China and Japan.

Restoration of Shadow and Retention of Substance.

LONDON, May 19.—PARIS.—The Havas Agency states Mr. Eugene Chin attached to the Chinese Peace delegation declared, that China had not voluntarily leased Kiaochow to Germany. The restoration of Kiaochow to China with the retention by Japan of Corea dominating it, would be the restoration of a shadow and retention of the substance. Japan would become the real figure of conquest disguised as economic concessionaire.

League of Nations.

Associated Powers Reply.

LONDON, May 22.—PARIS.—The Associated Powers replying to the German note as regards the League of Nations state that proposals can be discussed when the League is constituted. The reply deals sympathetically with certain German suggestions such as the establishment of a system of impartial commissions for conciliation, the freedom of transit, and economic relations between different peoples, pointing out that the covenant does not prevent the adoption of these German proposals some of which will be submitted to the League in due course.

Prisoners of War.

LONDON, May 22.—PARIS.—Replying to the German note as regards the prisoners of war, the Associated Powers decline to release those guilty of crimes and penal offences. They point out that Germany do not make specific suggestions respecting alleviation of treatment of prisoners whereas the Allies have always scrupulously observed the rules of War, and dictates of humanity in this connection. Consequently they fail to see what alleviations are possible, as regards restitution of personal property, information about missing and care of graves, the Allies give complete assurances, but as regards the demand for full reciprocity, they point out that parallel does not exist and therefore reciprocity claim does not arise. The Allies are prepared to do what is possible to return the prisoners in good condition but demands of their own nationals and liberated the territories will probably make it impossible to supply the desired clothing. Finally the Allies agree to the establishment of repatriation commission immediately the peace is signed.

Enemy in Full Retreat

LONDON, May 22.

Murmanak communique says, the Allied troops on 20th May drove the enemy from their main position north of Madaya-yagura inflicting heavy losses. The Italian reinforcements are arriving and pursuit of the enemy who is believed to be in full retreat continued southwards.

Time Limit Given.

LONDON, May 22.

PARIS:—It is pointed out that extension of time limit should not delay signing of treaty as each German proposal has been considered immediately and reply sent most promptly. It is generally opined that after final German observation has been replied to, Germans will be given six days to sign the treaty and thus middle of June is indicated. It is emphasized that regards questions not affecting the main principles the disposition of the Allies is one of give and take.

Prize to be given to Mrs. Hawker.

Daily Mail's Announcement.

LONDON, May 22.

The "Daily Mail" announces that if Mr Hawker and Mr Grieve have succumbed, the prize of ten thousand sterling will be divided between Mrs Hawker and Mr Grieve next of kin, in proportion as the sinner and navigator had agreed to share the prize. Furthermore the "Daily Mail" allocates further ten thousand for flight which is still open.

The Afghan Trouble.

ALLAHABAD, May 25.

The "Pioneer" says:—There is now every reason to believe that the intercepted messages to the Bolsheviks are the outcome of evil counsel given to the young and inexperienced ruler and they bear the imprint of Muhammad Tarzi, the new Foreign Minister, whose megalomania has brought grave trouble on Afghanistan. This man who is the father-in-law of Amanullah, was an exile in Syria during Abdur Rahman's reign. After his return to Kabul he became the Editor of the only newspaper published in Afghanistan, and on more than one occasion Habibullah threatened to have him blown from the guns because of the nature of his writing. On the accession of Amanullah, the amateur journalist became an amateur diplomatist and we believe he is now amazed and terrified at the consequences of his own foolish actions. It is he who is responsible for the attempted propaganda in India and for the preparation of inflammatory literature with which it was proposed to flood this country. He was full of various wild schemes of what he considered to be foreign policy. The unreality of coalition behind Amanullah becomes apparent when the character of his two principal advisers is examined. One is the Foreign Minister, who is inspired by what he believes to be very latest of modern ideas, while the other is Abdul Kuddus, who has gone with one of the Afghan columns to Kandahar. Abdul Kuddus is an ultra-conservative Afghan, who has a veritable hatred of foreigners and of all innovations.

Evidence of a most convincing character is accumulating to prove the bombing of Jellalabad by our aeroplanes has had far-reaching effects, and the probability of a further and more deadly development of the same kind is creating a widespread alarm. We understand, moreover, that the dissemination of the Viceroy's proclamation in Afghanistan is having most satisfactory results.

Peace Overtures Bogey.

ALLAHABAD, May 24.

The "Pioneer's" special correspondent wires:—In connection with the incident of Sardar Abdul Rahman Khan and the so-called peace delegates, it appears that the visit was undertaken more or less on their own responsibility. Only the Sardar and his servants were permitted to return and the remainder of the delegates were detained in Peshawar. In view of the events Government have no alternative but to get on with the war and push it vigorously to a successful and rapid conclusion.

Air Raid in Kabul.

SIMLA, May 25.

A Press "communique," dated the 25th May, says:—No further operation is reported from the Dekka front. Our aeroplanes have successfully bombed munition factories at Kabul, on which seven hits were secured. A large explosion followed. A second raid on Jellalabad has also proved effective. Several military buildings were damaged and were seen to be on fire. A tribal lashkar in the Ganda Valley was attacked by our aeroplanes and is reported to have scattered northwards.

Muslim Loyalty.

LAHORE, May 25.

The damage to the telegraph wires reported two days ago near Khenla is said to have caused by a storm.

This afternoon there was a unique gathering of Pirs of the principal Mahomedan shrines in the Punjab. An address was presented by them to the Lieutenant-Governor, in which they expressed their contempt for the Amir of Afghanistan and their unwavering loyalty to the British Crown. They declared that they had implicit confidence in decisions to be arrived at the Peace Conference in regard to the future of the Turkish Empire.

Famine in Baroda.

Adequate State Relief Measures.

BOMBAY, May 26.

Famine has been declared in several areas of the Baroda State and relief measures as provided in the famine Code are in full swing. An outstanding feature of the present famine is that relief works are not as crowded as in the previous famines. The Baroda State has promptly met the keen demands for financial assistance from the agriculturists by advancing more than Rs. 7 lakhs for takavi and Rs. 2 lakhs for constructing wells. This year's famine is one more of fodder than of food.

The Punjab Trouble.

Pre-Censorship Removed.

LAHORE, May 25.

The "Civil and Military Gazette" understands:—Sir Michael O'Dwyer is rescinding the order issued under the Defence of India Rules on the 10th April last directing all newspapers in the Punjab to submit for pre-censorship all reports and articles dealing with recent disturbances the orders of complete compulsory censorship recently served on certain vernacular and Anglo-Vernacular papers of Lahore however remain unaffected.

The following Martial Law Order [No. 57] has been issued by Col. Frank Johnson:—With effect from 23 hours on Tuesday, the 27th day of May, 1919, until further notice, Martial Law Order No. 111 of 15th April, 1919, and all subsequent modifications of such order are cancelled, and it shall only be unlawful for persons referred to in such orders to be outside their houses or compounds between 25-59 hours [midnight] and 02-00 hours.

Punjab's New L-G.

LAHORE, May 24.

For the first time there is to be a formal ceremony when the new Lieutenant Governor takes over charge from Sir Michael O'Dwyer. Sir Edward MacLagan will take the oath on Monday, the 25th instant, in the Council Chamber at 6-30 P.M.

H. E. The Governor.

Programme of Tour.

Ootacamund, May 26.

A Press "communique" says:—Leaving Ootacamund on the 8th June, H. E. the Governor, accompanied by H. E. Lady Willingdon, will arrive in Madras on the next day. On their return journey a visit will be paid to the Tiruppur Cattle Show on the 14th June, where His Excellency will distribute prizes. Ootacamund will be reached on the afternoon of the same day. Their Excellencies will tour in Cuddapah and Bellary.

Their Excellencies will leave Ootacamund on the afternoon of Friday, the 27th June, and arrive at Cuddapah about noon on the 28th and remain in Cuddapah till the 30th. His Excellency will leave Cuddapah on the evening of the 30th June, arrive at Bellary on the morning of the 1st July, and leave Bellary on the 3rd, arriving in Madras the next day. His Excellency will return to Ootacamund on the 6th July.

His Excellency hopes to tour in the Ganjam district in the first week of August, in order to gain a personal acquaintance with the local scarcity conditions. On the return journey a visit will be paid to Vizagapatam to inspect the site of the proposed Vizagapatam harbour. His Excellency will return to Ootacamund about the 9th August. Their Excellencies will probably visit Madras in the third week of August in connection with the meeting of the Legislative Council to be held there on the 20th. Their Excellencies will leave Ootacamund on the 19th and return to Ootacamund about the 20th August.

Southborough Reports.

Sir N. Chandavarkar's Views

BANGALORE, May 26.

In expressing his opinion on the Southborough Committee's reports, Sir Narayan Chandavarkar stated to the Associated Press correspondent that he was on the whole satisfied with the reports. He said:—The reports afford a tolerably good compromise between the extreme and reactionary view of the reform scheme. The Franchise Committee's plea, however, for denying franchise to women on the ground of Indian social condition is halting. If that plea held good as to the women, it should hold good even more in the case of the depressed classes. But the Committee, undeterred by Indian social conditions, have admitted those classes into their scheme, though the admission recommended is by a mode of nomination, not election. The Committee's recommendations as to the subjects to be transferred to Indian Ministers are fair for an initial stage of responsible government, considering that the diarchical system is an ambiguous, and therefore, anomalous form of administration rendered necessary at the start by the political conditions of India. The Government of India, however, in their despatch propose measures as to that system in the nature of safeguards, which find no place in the Committee's reports. Those safeguards will by further curtailing the already qualified independence of Indian Ministers, render their position unenviable and make the limited measure of responsible government more or less shadowy. That despatch also objects to the recommendation of the Committee to include higher and secondary education in the list of transferred subjects. If the function of the Government is only to produce loyal subjects, the despatch view is right; if that function is to produce loyal subjects who are also intelligent patriots, the Committee is right and the modern accepted view of that function is the latter. Evidently the Government of India's despatch has been influenced by the fact that some wild political agitations have of recent years exploited the Colleges and schools for their purposes. Can we be sure that such exploitation will cease if these heads of education are reserved? I should think that by transferring them to Indian Ministers, and making them responsible, the prospects of that exploitation would be considerably minimised, at any rate, a chance should be given to those Ministers to justify themselves on that head. Secondary education, all agree, has been so far in a perilous condition while its control has been with the Government. What guarantee is there that it will improve if it continues so reserved?

It is stated from Mysore that four dead bodies of three Hindu women and one man with fractures to the skulls were found in a pit near Machua Bazaar Police Station on Saturday morning. The police are enquiring.

Sir Michael O'Dwyer.

Laid Down his Office.

Punjab Gazette Extraordinary.

LAHORE, May 26.

A Punjab Gazette Extraordinary just issued publishes the following for general information:—Sir Michael O'Dwyer to-day makes over charge of the office of the Lieutenant Governor to Sir Edward MacLagan. Before doing so he desires to leave on record his deep obligation to the public services of the Punjab in all departments and branches, imperial provincial and subordinate for the loyalty and efficiency they have so steadily shown in carrying on the work of administration during his six years term of office. At no time since the mutiny have heavier demands been made on officers of Government and they have responded to every call promptly and ungrudgingly. The Lieutenant Governor is glad to think that the conditions of many branches of services have received a much needed improvement in recent years and he hopes that other branches will soon obtain a similar and substantial amelioration. Sir Michael O'Dwyer welcomes this opportunity of expressing his gratitude to the people of the Punjab for their vigorous support of and hearty co-operation with the administration in these critical years. To their co-operation are due the splendid war record of the province and the promptness and success with which recent disorders had been suppressed. Those disorders were limited to particular areas and to minorities in those areas and the bulk of the province was in no way affected by them, to restore public order it was found necessary to place certain disturbed areas under Martial law, but the rapid improvement of conditions has already enabled the authorities to dispense with many of the restrictions imposed and Sir Michael O'Dwyer hopes that it will be possible to abolish Martial Law in certain areas almost at once and if the improvement continues to dispense with it in the rest within the next few weeks. That will close a chapter in the history of the province, which, while it brings out the danger to public safety caused by a disorderly and disaffected section has also made it clear that the great masses of the people of the Punjab are solidly ranged on the side of law and order and one actively loyal to King Emperor and his Government. Sir Michael O'Dwyer has never doubted the people of the Punjab and now that he is laying down his office of the Lieutenant Governor his faith in them and in their future is greater than ever.

Indian Newspaper & Company.

Steps to Republish Bombay Chronicle.

BOMBAY, May 26.

An extraordinary general meeting of the shareholders of the Indian Newspaper Company, Ltd., was convened by the Board of Directors of the Company at the "Bombay Chronicle" Office to-day at which the following resolution was put to the meeting by the Chairman of the Board and passed unanimously:—That this extraordinary general meeting of the shareholders of the Indian Newspaper Company Ltd., leaves it to the Board of Directors to take such further steps as in the interest of the Company they may think proper for getting the order for pre-censorship revoked and for publishing the paper in such a manner as they may think practical.

Women and Politics.

Bishop Whitehead on Their Work.

COONOOK, May 24.

Speaking at the Y. W. C. A. Conference, at which her Excellency Lady Willingdon presided, the Right Reverend the Lord Bishop of Madras delivered a most interesting address on the present situation in India with reference to women's work. His Lordship touched upon the striking change that has taken place in the West in the whole position of women in their work and influence on public affairs during the war, and in the course of his remarks said:—"The contrast between the conduct of women in England, when the war broke out, and that of the Nationalist Party in India has been very striking. As soon as the war was declared the suffragettes dropped at once their political agitation and threw themselves heartily into war work of all kinds. The result was that their leading opponents were converted into supporters of their cause, and vote was given them almost by universal consent. The Extremists in India took exactly the opposite view, with the result that they have greatly prejudiced their own cause and created throughout India a spirit of bitterness that will seriously hinder the progress of self-governments. Certainly, the women of England have shown far greater political wisdom than the men of India."

Referring briefly to the coming political reforms in the Government of India Lordship said:—

"I do not know whether you approve or disapprove of the scheme embodied in the Montagu-Chelmsford Report or whether or no we shall all approve of the Act of Parliament that will be based upon it, but, whatever may be our opinions about the reforms, when once they are made it is both to the interests and duty of us all to do every thing that we can possibly do to make them as successful as possible, and one thing that we all can do is to promote, by every means in our power, friendly social relations between Europeans and Indians. No one can read the report carefully without seeing how greatly the success of the reforms must depend upon the friendly relations on both sides, and we all know how greatly the amenities of social life can soften the asperities of political strife. I would appeal to you all to play your part in bridging the gulf that separates the two races. To a large extent this must be the work of women."

Bubonic Plague in a Ship.

Death of a Soldier.

London, May 22.

A soldier aboard the "City of Sparta" which left Bombay on 3rd April, died on voyage, of bubonic plague. On arrival at Liverpool on the 29th April the vessel was quarantined and disinfected. Subsequently a native sailor died of bubonic plague on 16th May.

ఫలితము ప్రస్తుతము:—412, 419, 481, 461, 464, 559
560, 935, 1017, 1018, 1034, 1595, 1561, 1577, 1917
1994, 2085, 2088, 2106, 2118, 2124, 2132, 2147
2148, 2149, 2162, 2165, 2199, 2204, 2207, 2211.

ప్రజాభిప్రాయములు

I శ్రీకృష్ణ భారతము - ఆరణ్యపర్వము

ఆరణ్య, రాజును హేంద్ర పురవాస్తవ్యులను గదిరాజు విజయరాజులను నగు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగాను సంస్కృతభారతము ననుసరించి యాంధ్రంబునకు బద్ధకావ్యంబుగా శ్రీకృష్ణభారత మను పేర వ్రాయఁకొడంగి యుం దాది సభాపర్వములను తత్సరత్రికయనునట్లు మున్న ముద్రింపించి ప్రకటించి, యాంధ్రలోకంబున కానందంబు సమకూర్చి యున్న వారు. గతతత్సరంబున నీ కవిచంద్రి లరణ్యపర్వమును రచియించి ప్రకటించియున్న వారు. నీరైతియీపర్వంబునను ములతీ మృదుమధుర వచనరచనలం గ్రామీణుల జడపుట కెంతయు నుత్సాహంబుగ గలిగించుచున్నది. ఆరణ్యపర్వంబునందలి కథలు ప్రాయశఃపాగా నిస్సారములై యున్నను వాసం దమ రచనాచమత్కారచిత్రంబునం జేసి సారవంతములై తనరారునట్లు కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగాను నడివియున్నారని చాటోద్ఘోషపర్వంబులను వీరు వ్రాసి ప్రకటించినారని వివరయ్యెడిగాని యవి యంతకు సమకలభంబులు గామింజేసి వానింకూర్చి ప్రకటించిన నయిది కాదాయె. ఇమ్మహా గ్రంథరచనకుఁ గదిరాజుగారిని బోధిత్వాపతించి వారికివలయు ధన సాహాయ్యం బొసంగుచు విద్యకృత్సహాయకం బునీడితిగాంచి న శ్రీ రాజావాసిరెడ్డి చంద్రమౌళీశ్వర ప్రసాద బహద్రులు మన్నెనుల్లాకవారిని శ్రీ పాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగారికిని సర్వేశ్వరుడు చిరాయణరాజోన్మేష్ట్యంబులు ప్రసాదించి యిమ్మహానీతికృతిని విరచిరావలయుగఁ గొనసాగించుఁ గాక యని యనయము సర్వేశ్వరు నాంధ్రలోకము పొర్పించెను. తిరుపతి నాగపూడి కుప్పస్వామయ్య.

II ౧౮-వ నియోగిమహాసభ ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

నూజివీడు జూన్ (6-7-8) ప్రత్యేకాహ్వానపత్రిక. ఆరణ్య, నియోగిబాలర విద్యాభివృద్ధికి ఇదివరలో మనసంఘములలోని కొందరి ప్రయత్నాలవలన కొన్ని కొన్ని ప్రయత్నములు చేయబడినవి. ఆయా విషయములు వాటివాటికి సంబంధించిన వారికి దప్ప తదితరులైన సంఘసామాన్యమునకు తెలియనే తెలియదని వ్రాయబడుచు చాలవంత గలుగుచున్నది. వాటిని నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ క్రింద నుచూహించుచున్నాను. 1. ఆర్యేల నియోగిబాల్యంబు ఛారిటీ ట్రస్టుబోర్డు, వైజవాడ. అను పేరుతో నొకసంఘము 1860 నుండి ౧౯౨1 వరకు ఆర్జునకారం రిజిస్టరీ చేయబడుటయేగాక 1894 నుండి ౧౯౦౪ వరకు 20 తేదీని వైజవాడ కమిషనరీయవారి ఆఫీసులో IV వ బుక్కు 9 వ పాల్యం 77 మొదలు 101 పేజీలలో ౧76 వరకు నొక ఇతరచంద్ర దస్తావేజుకూడ రిజిస్టరు చేయబడినది. ఆ సంఘములో ప్రథమమున చేరియున్న మహాజనులు 64 గురు గలరు. 2. నియోగివిద్యానిధి గుంటూరు ఈ సంఘముగూడ 25-10-1915 తేదీని ౧౮60 సం. ౧౯౨1 నెంబరు ఆర్జునకారం రిజిస్టరీ చేయబడినది. ఈ సంఘ కభ్యులు 18 గురు గలరు. 3. శ్రీకృష్ణ బంగారమ్మగారి నియోగివిద్యానిధి. శ్రీకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు కొచ్చర్లకోట రామచంద్ర వెంకటకృష్ణారావు బహద్రర్ నమించారు ఆఫ్ ఛాలివరంగారి ప్రభువు ధర్మకర్మి గారకు శ్రీరాజా శ్రీమతి కొచ్చర్లకోట బంగారమ్మ బహద్రరు బహింజాబిదీగారు నియోగిబాలర విద్యాభివృద్ధికి తమ యంత్యకాలమున కొంతద్రవ్యదానముచేసి ధర్మపాలకులను ఏర్పర్చినట్లు తెలియుచున్నది. అందు ప్రధానము దివారు బహద్రరు తిలక్కు వెంకటాచలం పంతులుగారు. వి.వి.వి.కె. మోకోర్టు జేజీలుగారు ఆయన్నిట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకను అందులకు సంబంధించినవారు యెవరయిన వున్నది తెలిసి నాకు బాగుగా తెలియదు. పర్యవసానమునకు ఈ మూడు విధములు ఒకే ప్రధానోద్దేశముతో స్థాపించబడినవి. కొందరు మొంబయ్ పీటీలో రెండిటిలోను మూడిటితోనుటచే సంబంధము కలిగియున్నారు. ఇందు మొదటిటియగు వైజవాడలోని ఆరువేలయొక్క ట్రస్టుఫండు ఆన్సిటిలోనికిని పొర్పించినట్లునది. ఆరణ్య శ్రీకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలకు కొప్పరపు రామారావుకుండుగాను వైజవాడలో

డి.త్రుష్ట మనసుగానున్నప్పుడు వారిపోత్సాహమున శేర్పడినది. కొంతకాల ముత్సాహపూరితముగనే వృద్ధిగొందినది. పిదప డిరెక్టర్లవలన ఆర్జుననాటుకంపేసీలో ఈనిధిద్రవ్యము సమగ్రములతో అందరికిని నిరుత్సాహము ప్రబలి నేటికి వామమూర్తికృష్ణమూర్తి నున్నది. ఈసంఘమందలి మొంబయ్లలో కొందరు యశశ్శరీరు లైరి. ప్రధానమైన వారిలో చాలమంది నేటికిని అభిమానపూర్వకములై యున్నారు. సంకయము లేదుగాని కార్యక్రమమునందు మాత్రము మాందంబువడుట లేదు. రెండవటియగు గుంటూరులోని నియోగివిద్యానిధి యందలి వారందరును సోత్సాహులైయెను నయ్యది గూడ వెలకనే పడియున్నది. మూడవటియగు బంగారమ్మగారి సంఘము గురించి కూడ కలుపుకు వివరములను తెలియగోరువారు గలరు. ఇప్పటివరకు పీటీకిన చాలమంది సహాయమును పొందినవారు గలరని నమ్ముటకు లెని ఆధారములు లేవు. మనసంఘమందలి నిస్సహాయస్థితి యంతకుంజ కెక్కడగుచున్నది. డిరెక్టర్లకే యంతకుంజ కెక్కడగుచున్నది. విద్యాభ్యాసమునకు ద్రవ్యావశ్యకత పూర్వమునకంటె వెక్కువడుగునైతెక్కువడుగుచున్నది. సహాయమును పొందనర్హులైన విద్యార్థులనేకలు ఆదరణలేక కృశించుచున్నారు. ఎవరైన సహాయముచేయు మహానుభావులు గలరావని తెలియగోరువారు నేటివల వాపేరవ్రాయుచున్నారు. ఎట్టి సదుద్దేశములతో ఈ నిధులు పొర్పించబడినవో ఆసదుద్దేశములను నెరవేర్చుట ధర్మముకాదా? పొర్పించుట తమజనా నపరీక్షణంతి' అను ధర్మము తమకు వికేదము కానది కాదుగా? ప్రతివారును ఇది యొక పారమార్థికకృత్యముగ దలచి తమ కైకొలిపిని న్యాయముగ దానముచేయుచు పరులను బోధిత్వమొంది ద్రవ్య సమర్థన చేయుటావశ్యకము. వైసవివరించబడిన నిధులన్నియు వేర్వేరుముఖములుగ బనిచేయుట కంటె ఏక ముఖముగ జేర్చి నొక పరిపాలకసంఘము Governing body శేర్పర్చి మన నియోగసంఘమునా దగల జిల్లాలన్నిటిలోను ప్రత్యేకోపసంఘము శేర్పర్చి వాటికి తాలూకాసంఘములను గూడ శేర్పర్చిని ప్రధానపరిపాలకసంఘమువారి నియోజనానుసారముగ ధర్మకృత్యములను జేయుట యుత్తమమని నా యభిప్రాయము. ఈ తానూనకులకు శ్రీవ్యాసబాబులు తమ కోర్టులకు నెలపులు గల దినములలో కొంచెము శ్రమచేసినవో నెలద్రవ్యమైనను సమకూడుటకు సంకయముండదు. ఈసంఘములన్నియు వారి వారి జిల్లాలలోనున్న నియోగులయొక్క శీఘ్రము తయారుచేయించవలెను. "స్వదత్తాధ్యక్షుణ్ణి పుణ్యం పరదత్తానపాలనే" అను నాలోక్తిని స్మరింపుడు. మనవారు ఇదివరలోనే ప్రతిష్ఠించిన యాధర్మములను మంచిమార్గమున బెట్టి నడపించుచు, వృద్ధిగొందించి, త్రిదైత్య సంఘమును ఆత్మగౌరవమును గాపాడుట మనధర్మమని నిశ్చయించు సవినయముగ పొర్పించుచున్నాను. ఆచార్యు రాజగోపాలం, స్వాగతసమితి ఉపాగ్రాసనాధిపతి. ఇండియన్ కలెన్సీ సభయందు ఇండియన్ సభ్యులు పి. ఎస్. డలాయిగారు నియమించబడినట్లును, అందెను నగరములో ఈ సభవారు కొలదికాలముననే సమావేశ మగునట్లును తెలియుచున్నది. ప్రతిదినమును తల్లిని పూజింపుడు !!! "భారతమాత చిత్ర పటము" ఈపటమునందు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, దుర్గ, రూపమలాలికల మై భారతిమాలయొక్క స్వరూపముచున్నట్లు వ్రాయబడినది. జననియొక్క నాలుగుహస్తములును, అస్పృశ్యత్రుజ్ఞాన, ధర్మములను ప్రపంచమున కొసంగుచు, హైందవజాతీయ పతాకమును బూనియున్నవి. పటము 15+20 అంగుళముల వైజు లోలింగులలో, మంచి కాగితముమీద ముద్రించబడినది. ఢిల్లీలో సమావేశమైన గడిచిన జాతీయమహాసభయందు 4 వేల ప్రతు లమ్మకైనవి. ఇక 2 వేల ప్రతులుమాత్రమే గలవు. పీటీని ఏకము త్రముగాగాని, తడవకు 100 ప్రతులకు తక్కువతేలింపరాగాని కొని, గ్రామముల వెంట నమ్మకొనువారికి, ములభమైజియు, పవిత్రమైజియు, మంచియోగ్యమైన వ్యాపారము. అట్టివారికి బహుస్వల్ప ధరకొల్పబడును. చిల్లరవెల ప్రతి 13 పిజాము. పోస్టుఖర్చుకొనువారే ధరించవలెను. తక్షణమే కొని తిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకోవలెను. (1595) మింగలి వెంకయ్య, మచిలీపట్నము.

గుంటూరుతాలూకా "కాజ" గ్రామమునకు వచ్చిన పొన్నూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమత వారణాశి వీరరావున స్వామిగారు మా గ్రామమున ఈ నెల 19, 20, తేదీలందు, గుమారు మూడుమందిసభ్యులయెదుట ప్రస్తుతము జేయును సంక్షోభమునందు ముంచివైచిన, చాలతొచట్టమును గూర్చియు, బాలభటోద్యమమునుగూర్చియు సామాన్యజనలకు మాడ తేలి తెల్లమానటులు ఉపన్యాసమిచ్చిరి. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

పాశ్చ్యపు వేంకటాచలపణ్డితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్షోపలక్షుల క్లేశులొగలు. ఈలక్ష్మీవిలాస రసములన నిరోధిల్లె యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తిరుయొద్ద నుండెనేని క్లేశుకు శరోత్తమమైన సిద్ధాంతము జ్యోతి తదని తామే సంరోమముగ బల్కుగలరు. దినజ్వరము, మాదెర శాలక జ్వరములు, నన్ని సాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణమును. సీసా 1-5 1-0-0, 5-5 1 ఇశాం. (594)

2. శ్రీనివాస తెలం:—క్లేశు గడ్డకును, సందల నొప్పి కాపుటకును మంచిమందు. సీసా 1-5 0-8-0, 5-5 1 ఇశాం.

3. వైశ్యాన రాసవం:—వీనిని శేవించినప్పటినుండియే జ్వరమును కట్టక (కలరా) వాంతిశ్లేది, కీరశ్లేది, అజీర్ణ భేదము గుణము కాగలరు. సీసా 1-5 1-0-0, 5-5 1 ఇశాం.

4. బాలసుఖోదయము:—చిద్దలకు బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృశత్వము, కడు తులియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. తిద్దలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-5 0-12-0, 5-5 1 ఇశాం.

5. లోకానుయవార కస్తూరిమాత్రము:—చిద్దలకు వయస్సు ముడిసినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, వడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీరకాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగునవి యొక కనేక లోగములను గుణము చేయును. (801)

250 మాత్రము గల సీసా	0-4-0
తిహలు కర్పూలో 6-5	1-8-0
" " " "	12-5 2-14-0
" " " "	25-5 5-5-0

శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు. బృహత్ మంజుష్టాదికౌవధ రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రకృతమైనది. 1 పాను సీసా ౦-12-0. చంద్రవభ గుటి మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ చనిచేయును. తులం 1-5 రు 1-0-0. వానవలేహము దగ్గునకు మంచిమందు. 1 పాను సీసా ౦-10-0. వ్యవహారములన్ని యానాంగ్లేయభాషలో జరుగువలయును. జాండూ పార్శ్వస్థాటికత్ వరుగ్గు ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13. The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Ayurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13.